

Barnetilsynsundersøkelsen 2023

Dokumentasjonsnotat

TALL

SOM FORTELLER

NOTATER / DOCUMENTS

2023/54

Marta Anna Krawczynska

I serien Notater publiseres dokumentasjon, metodebeskrivelser, modellbeskrivelser og standarder.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 15. desember 2023

ISBN 978-82-587-1875-5 (elektronisk)

ISSN 2535-7271 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Denne dokumentasjonsrapporten beskriver gjennomføringen av Barnetilsynsundersøkelsen 2023. Her redegjøres det for utvalget, utviklingen av spørreskjema og gjennomføring av datafangsten. Det er også gjort en enkel frafallsanalyse.

Undersøkelsen er finansiert av Kunnskapsdepartementet. I Statistisk sentralbyrå (SSB) har Seksjon for utdannings- og kulturstatistikk hatt det faglige ansvaret for undersøkelsen, og vært ansvarlig for innholdet i spørreskjemaet og analysearbeidet for undersøkelsen. Prosjektledere for undersøkelsen har vært Elisabeth Haraldsrud og Hossein Moafi. Marta Anna Krawczynska ved Seksjon for personundersøkelser har hatt ansvaret for planlegging og gjennomføring av datafangsten.

Anne-Kathrine Jernberg, Jan Haslund, Jytte Duemark og Erdal Kilicdogan ved Seksjon for personundersøkelser har hatt ansvar for programmering av skjema, utvalgsadministrasjon og tilrettelegging av filer. Magnar Lillegård og Melike Oguz Alper ved Seksjon for metode har laget utvalgsplan og beregnet vektorer for datamaterialet.

Statistisk sentralbyrå, 22. oktober 2023

Arvid Olav Lysø

Sammendrag

Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomførte Barnetilsynsundersøkelsen i perioden februar til mai 2023. Formålet med undersøkelsen er å kartlegge bruk av tilsynsordninger blant barn i alderen 1 til 9 år samt utgifter familier har i forbindelse med disse ordningene. Undersøkelsen ble gjort med finansiering fra Kunnskapsdepartementet (KD). Tilsvarende undersøkelser er gjennomført av SSB fem ganger tidligere.

Til undersøkelsen i 2023 ble det trukket to utvalg på totalt 9 000 personer fra befolkningsregisteret. Det første utvalget er trukket blant barn i alderen 1 til 5 år mens det andre utvalget er trukket blant barn i alderen 6 til 9 år. Det er imidlertid mor til barnet som i hovedsak er intervjupersonen. Utvalget er trukket disproporsjonalt for å sikre flere observasjoner blant personer med lavt utdanningsnivå, lav inntekt eller innvandringsbakgrunn. Å bo alene er brukt som indikasjon på lav inntekt i utvalgsplanen. Vekter som korrigerer for denne overrepresentasjonen, er dokumentert i kapittel 7.

Det ble oppnådd intervju med 43,8 prosent av utvalget. Den viktigste årsaken til frafallet var at vi ikke kom i kontakt med alle personene i utvalget. Spesielt gjelder dette personer med lav utdanning og personer med utenlandsk landbakgrunn. I denne rapporten dokumenterer vi skjevheter som følge av dette frafallet.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
1. Bakgrunn og formål	6
2. Utvalg	8
3. Datainnsamling	9
3.1. Innsamlingsmetode	9
3.2. Utsendinger	9
3.3. Feltperiode og feltarbeid.....	10
4. Datakvalitet	11
4.1. Skjevheter.....	11
4.2. Frafall	13
5. Statistisk usikkerhet og feilmarginer ved utvalgsundersøkelser	16
Statistisk usikkerhet for estimering av prosentandel av et kjennetegn ved enkelt tilfeldig utvalg	17
5.1. Eksempel på bruk av formel og tabell.....	18
6. Innsamlings- og bearbeidingsfeil	19
6.1. Innsamlingsfeil	19
6.2. Bearbeidingsfeil.....	20
7. Vekting	21
7.1. Disproporsjonalt utvalgsdesign	21
7.2. Skjevhet som følge av frafall.....	21
7.3. Framstilling av vekter.....	22
Referanser	25
Vedlegg A: E-post hovedutsending	26
Vedlegg B: SMS tekster	27
Vedlegg C: Spørreskjema	28
Vedlegg D: Brukertesting	61

1. Bakgrunn og formål

Våren 2023 gjennomførte Statistisk Sentralbyrå (SSB) en intervjuundersøkelse om barnefamiliers tilsynsordninger. Undersøkelsen ble finansiert av Kunnskapsdepartementet. Formålet var å kartlegge bruk av ulike tilsynsordninger som barnehage, skolefritidsordning (SFO), dagmamma, au pair, praktikant og lignende blant barn i alderen 1 til 9 år, samt utgifter familier har i forbindelse med disse ordningene. I tillegg skulle det samles inn informasjon om hvor fornøyde foresatte er med tilbudene.

Et viktig formål med undersøkelsen er å finne den samlede økonomiske belastningen tilsynsordninger legger på barnefamilier. Det er nødvendig med informasjon om familier med lav betalingssevne og foreldre med lav utdanning. Samtidig gir undersøkelsen kunnskap om sammenhenger mellom bruk av tilsynsordning, og ønsker foreldre har for tilbud av tilsynsordninger til barn i aldersgruppen 1 til 9 år. I den sammenheng er det viktig å se på bruk av kontantstøtte, redusert foreldrebetaling, gratis kjernetid i barnehagen og SFO, bruk av permisjonsordninger samt yrkesdeltakelse for foreldre. Videre gir undersøkelsen kunnskap om hvordan foreldrene vurderer tilbudet som gis i de ulike tilsynsordningene.

SSB har gjennomført tilsvarende undersøkelser fem ganger tidligere, i 1998 (Rønning, 1998), 1999 (Reppen and Rønning, 1999), 2002 (Pettersen, 2003), 2010 (Wilhelmsen and Löfgren, 2011) og 2016 (Bye, 2017). I 1998 og 1999 ble barnefamiliers situasjon kartlagt når det gjaldt barnetilsyn, yrkesdeltaking og økonomi før og etter at kontantstøtten ble innført. I 2002 var det noe færre spørsmål om kontantstøtten, og flere spørsmål om barnehage og barnehagetilbud. I 2010 ble bolken om barnehage og barnehagetilbud ytterligere utvidet. I 2016 ble det stilt flere spørsmål om bruken av redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid i barnehagen. Det ble også spurt om hvor fornøyde foreldre var med barnehagetilbudet, og hva de mente om kvalitet i barnehagen. I 2023 inkluderte utvalget også barn i alderen 6–9 år og det ble spurt en rekke spørsmål om tilbudet innen SFO. Denne aldersgruppen var ikke med i undersøkelsen i 2016.

I de tre første undersøkelsene ble utvalget trukket blant mødre med barn i den aktuelle alderen. I 2010 ble dette endret, og utvalget blir nå trukket blant barna. Det er som tidligere i all hovedsak mor som intervjues. Far svarer kun på noen få spørsmål knyttet til foreldrepermisjon. Dette er gjort for å beholde sammenlikningsgrunnlaget fra tidligere år. Far skal intervjues dersom foreldrene bor separert og barnet er bosatt hos far.

Tabell 1.1 Nøkkeltall. Barnetilsynsundersøkelsen 2023, begge utvalgene

	Antall	Prosent
Utvalg	9 000	
Avgang (utenfor målgruppen)	22	
Bruttoutvalg	8 978	100,0
Frafall	5 046	56,2
Nettoutvalg (antall intervju)	3 932	43,8
Innsamlingsmetode		Telefon
Feltperiode	06.02.2023 – 26.05.2023	
Gjennomsnittlig intervjutid	20 minutter	

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 1.2 Nøkkeltall. Barnetilsynsundersøkelsen 2023, barnehage-utvalget

	Antall	Prosent
Utvalg	4 498	
Avgang (utenfor målgruppen)	14	
Bruttoutvalg	4 484	100,0
Frafall	2 564	57,2
Nettoutvalg (antall intervju)	1 920	42,8
Innsamlingsmetode		Telefon
Feltperiode	06.02.2023 – 26.05.2023	
Gjennomsnittlig intervjuetid	22 minutter	

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 1.3 Nøkkeltall. Barnetilsynsundersøkelsen 2023, SFO-utvalget

	Antall	Prosent
Utvalg	4 502	100,0
Avgang (utenfor målgruppen)	8	
Bruttoutvalg	4 494	100,0
Frafall	2 482	55,2
Nettoutvalg (antall intervju)	2 012	44,8
Innsamlingsmetode		Telefon
Feltperiode	06.02.2023 – 26.05.2023	
Gjennomsnittlig intervjuetid	18 minutter	

Kilde: Statistisk sentralbyrå

2. Utvalg

Landsomfattende spørreundersøkelser tar som regel sikte på å gi et representativt bilde av befolkningen i Norge sett under ett, men det er også tilfeller der formålet med undersøkelsen er å se nærmere på enkelte undergrupper eller fenomener. I denne undersøkelsen ønsket man å studere barnetilsynsordninger. Utvalget er derfor trukket blant hushold som har barn i alderen 1–9 år. Til undersøkelsen er det trukket et utvalg på 4 498 barn i alderen 1 til 5 år, og 4 502 barn i alderen 6 til 9 år. Årsaken til at utvalget er delt inn i to aldersgrupper er at det første utvalget er barn i barnehagealder, mens det andre utvalget er i SFO-alder. Det er barnet som var trekkeenheten, men det er mor til barnet som hovedsakelig ble intervjuet. I tilfeller der mor og far ikke bodde sammen og far hadde hovedomsorgen for barnet, ble far intervjuet.

Et av formålene med undersøkelsen var å få kunnskap om bruk av barnetilsynsordninger blant familier med lav betalingsevne og med lav utdanning. Erfaringsmessig kan svarprosenten være noe lavere i disse gruppene. For å sikre representativitet fra alle grupper i populasjonen, har vi bestemt å trekke flere personer med lav utdanning, dårlig økonomi og med bakgrunn fra Afrika, Asia, Sør- og Mellom-Amerika, Oseania utenom Australia og New Zealand og Europa utenom EU/EFTA og Storbritannia. Vi har imidlertid ikke benyttet inntektsopplysninger for å trekke ut personer med dårlig økonomi. Dette er fordi det blant småbarnsforeldre kan skje store endringer i inntektsbildet på kort tid. For eksempel kan man ha avsluttet studier og begynt å jobbe, gått fra arbeidsledighet tilbake til jobb og lignende. Endringer i husholdsammensetningen kan også føre til endringer i økonomien. Vi har derfor valgt å ha med aleneforeldre som proxyvariabel for inntekt. For å identifisere aleneforeldre har vi brukt sivilstand variabel fra Folkeregisteret.

Det ble laget åtte stratum for hvert av utvalgene basert på registervariablene fødeland, utdanning og enslig eller samboende/gift med barn. Selv om barnet er trekkeenheten, ble disse variablene som hovedregel koblet til mor. Kun i tilfeller der mor og far ikke bodde sammen og far hadde hovedomsorgen for barnet, ble variablene koblet til far. Det ble først trukket ut et større antall personer til hvert utvalg for å sikre at det var nok personer i utvalgene etter å ha fjernet familier der det var trukket mer enn ett barn. Et trukket barn ble holdt i det endelige utvalget bare når den tilsvarende foresatte ikke var trukket via noen andre barn knyttet til seg selv. Hvis en foresatt ble trukket ut via flere barn, har vi fjernet hen fra utvalget. Tabell 2.1 viser endelig fordeling i hvert stratum.

Tabell 1.1 Endelig stratuminndeling, begge delutvalg

Stratum	Registervariabler	Antall personer i utvalget: 1 til 5 år	Antall personer i utvalget: 6 til 9 år
Landbakgrunn Norge eller EUCAN*			
1	Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	477	420
2	Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	239	240
3	Middels eller høy utd., eneforsørger.	882	738
4	Middels eller høy utd., gift/samboer.	825	1 084
Landbakgrunn AASMOE**			
5	Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	376	270
6	Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	832	833
7	Middels eller høy utd., eneforsørger.	285	239
8	Middels eller høy utd., gift/samboer.	582	678
I alt		4 498	4 502

Kilde: Barnetilsynsundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

*EU/EFTA utenom Norge, Storbritannia, USA, Canada, Australia, New Zealand

** Afrika, Asia, Sør- og Mellom-Amerika, Oseania for øvrig, Europa utenom EU/EFTA og Storbritannia, polare områder

Kontakt- og reservasjonsregisteret (KRR)¹ ble brukt for å koble på mobilnummer og e-postadresser.

¹ Kontakt- og reservasjonsregisteret (KRR) er et register over innbyggerens kontaklinformasjon og reservasjon, og er en fellesløsning som alle offentlige virksomheter skal bruke i sin tjenesteutvikling. Det er Digitaliseringsdirektoratet som er behandlingsansvarlig for kontaktopplysningene i KRR.

3. Datainnsamling

3.1. Innsamlingsmetode

Dataene ble samlet inn ved hjelp av telefonintervju. Trekkenheten for undersøkelsen var barn, men intervjuet ble gjennomført hovedsakelig med barnets mor. Reglene for hvem som skulle intervjues var:

- Dersom mor og far bodde sammen ble mor intervjuet.
- Dersom mor hadde hovedsorgen ble mor intervjuet.
- Dersom far hadde hovedsorgen ble far intervjuet.

Av det opprinnelige utvalget på 9 000 var det 291 tilfeller der far hadde hovedsorgen og skulle intervjues. Totalt ble det gjennomført intervju med 132 fedre.

For hver aldersgruppe, 1-5 år og 6-9 år, ble henholdsvis 4 498 og 4502 barn trukket ut, som førte til 9 000 foresatte i utvalget. I intervjuet ble det stilt spørsmål om alle barn mellom 1 og 9 år som bodde i husholdet. Det var ikke nødvendig at barna var biologisk barn til den vi intervjuet. Det ble imidlertid stilt en del flere spørsmål om det barnet som var trukket ut, enn om de andre barna i husholdet (jf. papirutgave av spørreskjema, vedlegg C).

Mange respondenter i utvalget hadde utenlandsk bakgrunn. Skjemaet ble derfor oversatt til engelsk. Det ble valgt å ikke oversette skjemaet til andre språk selv om det var en del personer som bare kunne gjennomføre intervjuet på blant annet arabisk, somali, polsk og russisk. Disse valgte vi å ikke gjennomføre intervju med, fordi intervjuer da måtte ha oversatt spørsmålene på direkten. Dette er uheldig med tanke på at alle spørsmål skal leses opp så likt som mulig for respondentene for at vi enklere skal kunne sammenligne svarene på tvers av intervjuene.

For å gjøre intervjuet kortere, ble det gjort koblinger mot offentlige registre. I forkant av intervjuet ble det for intervjupersonen koblet på opplysninger om husholdningen, landbakgrunn, innvandrerkategori og sivilstand fra Folkeregisteret og om utdanning fra utdanningsregisteret. I etterkant ble det koblet på opplysninger om arbeid, inntekt, formue, trygder og stønader. Alle registerkoblinger er gjort mot mor, eventuelt far (dersom foreldre bor separert og far har hovedsorgen), til barnet som er trukket ut.

3.2. Utsendinger

Det ble sendt ut et informasjonsbrev på e-post (se vedlegg A) til alle som var trukket ut. De som ikke hadde registrert e-postadresse i KRR eller som var reservert mot digital kommunikasjon, fikk brev per post. Formålet med informasjonsbrevet er å sørge for at de som er trukket ut blir orientert om tema for undersøkelsen, gjennomføringen av den og personvern. Informasjonen i brevet ble gitt både på norsk og engelsk, for bedre å nå frem til personer i utvalget som ikke snakket eller forsto norsk. I tillegg ble det sendt ut en SMS ved oppstartsdato til alle som hadde registrert telefonnummer i KRR. SMS-er er gjengitt i vedlegg B.

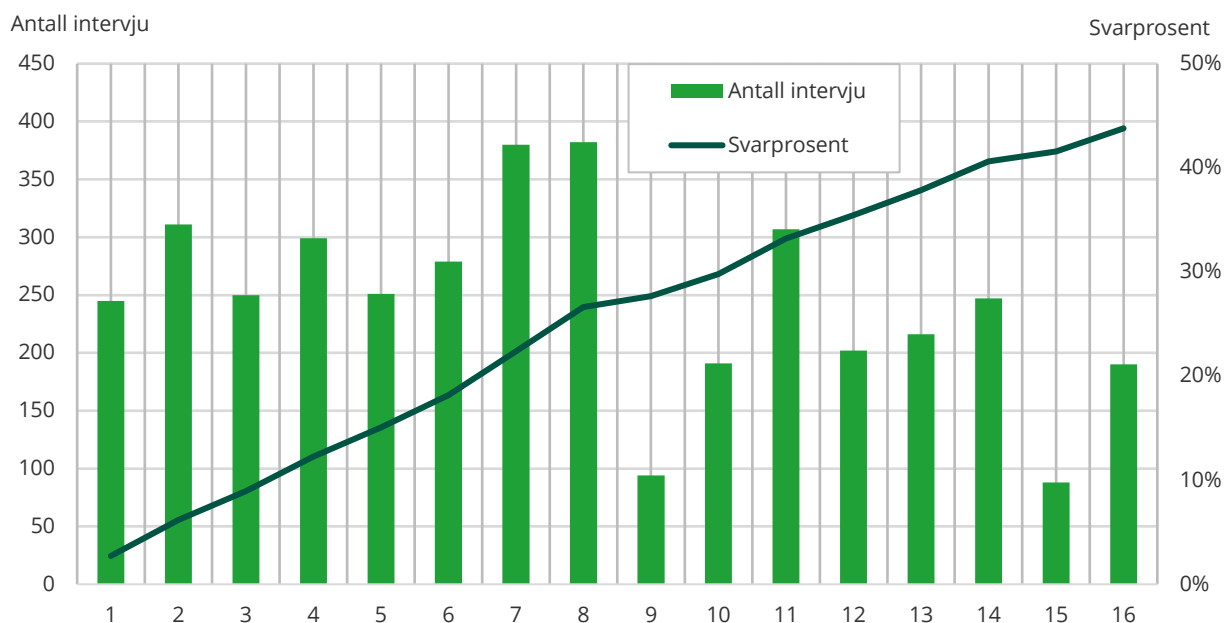
I løpet av datainnsamlingen ble det sendt ut ukentlige påminnelser på SMS til de vi ikke hadde oppnådd kontakt med, om at undersøkelsen fortsatt pågikk og at vi ønsket å komme i kontakt med dem.

Det ble også sendt et oppfølgingsbrev på e-post til personer som ved første kontakt hadde oppgitt at de ikke hadde tid til eller ikke ønsket å delta. Disse ble kort tid etter forsøkt oppringt på nytt for å gjennomføre intervju.

3.3. Feltperiode og feltarbeid

Intervjuene ble gjennomført i perioden fra 6. februar til 26. mai 2023. Figur 3.1 gir en oversikt over svarinngangen i feltperioden. Stolpene viser antall intervju per uke i felt (totalt 16 uker), mens grafen viser hvor stor andel av bruttoutvalget som hadde svart på forskjellige tidspunkt i datafangsten.

Figur 3.1 Antall intervju per uke og utvikling i svarprosent, hele utvalget

Kilde: Barnetilsynsundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

Utvalget ble delt inn i 32 perioder med mellom 100-570 personer i hver periode. Nye respondenter ble gjort tilgjengelige for intervjuing hver mandag og onsdag. Det ble sendt ut informasjon på epost hver fredag til personene som skulle kontaktes for intervju på mandag i påfølgende uke, og på tirsdag for de som skulle kontaktes på onsdag. Vi randomiserer utvalget i perioder for å sikre at respondenter blir kontaktet første gang kort tid etter at informasjonsbrev er sendt. Årsaken til at vi må spre utsendingene over tid er for å sikre jevn ressursutnyttelse.

Feltperioden var ulik for de to utvalgene. SFO-utvalget ble prioritert frem til påske, for å sikre at vi nådde de fleste respondentene før de eventuelt bestemte seg for å ta ut sine barn fra SFO. For SFO-utvalget varte feltperioden fra 6. februar til 14. april, mens for barnehage-utvalget varte den fra 6. februar til 26. mai. Det var imidlertid bare noen få respondenter fra barnehage-utvalget som ble ringt frem til 14. april.

Figur 3.1 viser at det var noe variasjon i svarinngang gjennom perioden datainnsamlingen foregikk. I påsken (uke 9 og 10) ble det gjennomført ganske få intervju. Mot slutten av datainnsamlingen falt også svarinngangen, noe som skyldes at det var problemer med tilstrekkelig intervjuressurser, samt 2 røde dager i uke 15. De respondentene som ble fulgt opp i de to siste ukene av datafangsten, var i stor grad de som vi ikke klarte å oppnå kontakt med tidligere eller de som ikke hadde ønsket å delta tidligere.

4. Datakvalitet

I en utvalgsundersøkelse bestemmes kvaliteten på dataene som samles inn av en rekke forhold. Vi skal her se nærmere på noen forhold som kan ha betydning for kvaliteten.

4.1. Skjevheter

Utvalgsskjevhet innebærer at fordelingen etter et bestemt kjennetegn er annerledes blant de som svarte enn de som ble forsøkt intervjuet. I en utvalgsundersøkelse kan skjevhet introduseres på tre forskjellige måter.

For det første snakker vi om skjevhet når fordelingen av et bestemt kjennetegn er annerledes i utvalget enn i populasjonen som undersøkelsen omfatter. Slik utvalgsskjevhet kan oppstå i utvalgstrekkingen hvor tilfeldigheter kan føre til at enkelte kjennetegn er ulikt fordelt i utvalget og populasjonen. Denne skjevheten skyldes tilfeldigheter i trekkingen.

For det andre kan det oppstå skjevhet i forbindelse med avganger. Med avgang menes personer som ikke lenger er i målgruppen for undersøkelsen, herunder døde, personer som har utvandret til utlandet eller personer bosatt på institusjon. Som vist i tabell 4.1, var det til sammen 22 avganger av utvalget på 9 000 personer. Avganger kan gi utvalgsskjevhet hvis utvalget er trukket lang tid før intervjustart eller hvis en ikke kjenner populasjonen en trekker fra. I Barnetilsynsundersøkelsen ble utvalget trukket så nært opp til oppstart som mulig for å redusere utvalgsskjevheter som følge av avgang.

Tabell 4.1 Antall avganger

	Antall avganger
Barnehage-utvalget	14
SFO-utvalget	8

Kilde: Barnetilsynsundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

Antall personer vi står igjen med etter at avganger er fjernet, kaller vi bruttoutvalg. Det er disse personene man forsøker å intervju. Personene man oppnådde intervju med kalles nettoutvalg. Differansen mellom netto- og bruttoutvalget kaller vi frafall. Frafall er den tredje kilden til skjevhet i en utvalgsundersøkelse. Når fordelingen av et bestemt kjennemerke er annerledes blant de som svarte (nettoutvalget) enn blant de som ble trukket ut til undersøkelsen (bruttoutvalget), kan det føre til skjevhet. Det innebærer at nettoutvalget ikke er statistisk representativt for målgruppen. Skjevhet i forhold til ett kjennetegn medfører ikke nødvendigvis at nettoutvalget er skjevt for andre kjennetegn. På den andre siden gir godt samsvar mellom fordelingene i nettoutvalget og bruttoutvalget for ett eller flere kjennetegn ingen garanti for at utvalget ikke er skjevt for andre kjennetegn.

I vurderingen av utvalgsskjevhet bør en knytte større oppmerksomhet til skjevhet som skyldes frafall enn til andre former for utvalgsskjevhet. Dette skyldes at de personene som deltar kan skille seg systematisk fra de som ikke deltar. I tabell 4.2 undersøker vi om det er skjevheter grunnet frafall for kjennetegnene utdanningsnivå, status, landbakgrunn og landsdel. Det foreligger utvalgsskjevhet for et bestemt kjennetegn dersom det er betydelige avvik mellom netto- og bruttoutvalget. Med betydelige avvik mener vi her ± 1 prosentpoeng.

Tabell 4.2 Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg fordelt på utdanningsnivå. Status, landbakgrunn og landsdel. Hele utvalget. Prosent

	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Frafall	Differanse netto-brutto
I alt	100,0	100,0	100,0	
Utdanningsnivå				
Grunnskole eller lavere	26,2	20,6	30,6	-5,6
Videregående skole	17,6	17,1	17,9	-0,5
Universitets- og høyskole	41,0	51,1	33,2	10,0
Uoppgitt utdanning	15,2	11,3	18,3	-4,0
Status				
Alene med barn	51,5	48,2	54,0	-3,2
Ikke alene med barn	48,5	51,8	46,0	3,2
Landbakgrunn				
Norge	42,0	44,3	40,2	2,3
EU/EFTA utenom Norge, Storbritannia, USA, Canada, Australia, New Zealand (EUCAN)	11,8	12,6	11,2	0,8
Andre land (AASMOE)*	42,0	40,5	43,1	-1,4
Uoppgitt	4,3	2,6	5,6	-1,7
Landsdel				
Oslo og Viken	40,3	42,5	38,5	2,3
Innlandet	6,0	5,5	6,3	-0,5
Agder og Sør-Østlandet	12,5	11,8	13,0	-0,7
Vestlandet	25,9	26,1	25,8	0,2
Trøndelag	7,7	7,1	8,1	-0,6
Nord-Norge	7,7	7,0	8,2	-0,7
Antall personer	8 978	3 933	5 045	

Kilde: Barnetilsynsundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

* Afrika, Asia, Sør- og Mellom-Amerika, Oseania for øvrig, Europa utenom EU/EFTA og Storbritannia, polare områder

Det finnes avvik som kan ha betydning for alle kjennetegnene vi har sett på her. Personer med høy utdanning er sterkt overrepresentert i nettoutvalget i forhold til bruttoutvalget. Til sammenlikning er de med lav eller uoppgitt utdanning sterkt underrepresentert. Personer som er i et parforhold er også overrepresenterte i forhold til aleneforsørgere. Personer med landbakgrunn fra Norge er betydelig overrepresentert i nettoutvalget, mens personer med bakgrunn fra AASMOE samt de med uoppgitt landbakgrunn er underrepresentert. Avvikene for kjennetegnet landsdel er generelt sett relativt små, men Oslo og Akershus er overrepresentert i forhold til de andre landsdelene. Det er også hensiktsmessig å studere skjevheter mellom netto- og bruttoutvalget for de ulike strataene. Disse skjevhetene er vist i tabell 4.3 og 4.4.

Tabell 4.3 Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg og differansen mellom netto- og bruttoutvalg fordelt på åtte strata utvalget ble trukket etter. Utvalget trukket blant barn 1–5 år. Prosent

Strata	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Frafall	Differanse netto-brutto
I alt	100,0	100,0	100,0	
Landbakgrunn Norge eller EUCAN*				
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	10,6	6,8	13,5	-3,8
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	5,3	4,9	5,6	-0,4
Middels eller høy utd., eneforsørger.	19,7	21,0	18,6	1,4
Middels eller høy utd., gift/samboer.	18,4	24,2	14,0	5,8
Landbakgrunn AASMOE**				
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	8,4	7,3	9,2	-1,1
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	18,4	13,8	21,9	-4,6
Middels eller høy utd., eneforsørger.	6,3	7,6	5,4	1,2
Middels eller høy utd., gift/samboer.	12,9	14,4	11,9	1,4

Kilde: Barnetilsynsundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

* EU/EFTA utenom Norge, Storbritannia, USA, Canada, Australia, New Zealand

** Afrika, Asia, Sør- og Mellom-Amerika, Oseania for øvrig, Europa utenom EU/EFTA og Storbritannia, polare områder

Tabell 4.4 Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg og differansen mellom netto- og bruttoutvalg fordelt på åtte strata utvalget ble trukket etter. Utvalget trukket blant barn 6–9 år. Prosent

Strata	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Frafall	Differanse netto-brutto
I alt	100,0	100,0	100,0	
Landbakgrunn Norge eller EUCAN*				
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	9,3	7,1	11,2	-2,3
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	5,3	4,8	5,7	-0,5
Middels eller høy utd., eneforsørger.	16,4	17,7	15,4	1,3
Middels eller høy utd., gift/samboer.	24,1	29,7	19,5	5,6
Landbakgrunn AASMOE**				
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	6,0	5,4	6,4	-0,6
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	18,5	14,5	21,8	-4,0
Middels eller høy utd., eneforsørger.	5,3	4,8	5,7	-0,5
Middels eller høy utd., gift/samboer.	15,1	16,1	14,2	1,1

Kilde: Barnetilsynsundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

* EU/EFTA utenom Norge, Storbritannia, USA, Canada, Australia, New Zealand

** Afrika, Asia, Sør- og Mellom-Amerika, Oseania for øvrig, Europa utenom EU/EFTA og Storbritannia, polare områder

Tabell 4.3 og 4.4 viser avvik mellom netto- og bruttoutvalget fordelt på strata utvalget ble trukket etter. Tabell 4.3 viser at nesten alle strataene i barnehageutvalget er betydelig over-/underrepresenterte. Blant personer med landbakgrunn fra Norge eller EUCAN, er de med uoppgitt eller lav utdanning og som er aleneforsørgere mest underrepresentert og de med middels- og høyu-tdannede som lever i et parforhold mest overrepresentert. Blant personer med landbakgrunn fra AASMOE, er de med uoppgitt eller lav utdanning og som lever i et parforhold mest underrepresenterte i nettoutvalget.

Tabell 4.4 viser at det finnes avvik som kan ha betydning for noen av strataene i SFO-utvalget. Som i barnehageutvalget, er det personer som med bakgrunn fra AASMOE, som har lav utdanning og lever i et parforhold som er mest underrepresenterte i nettoutvalget. På den andre siden, er personer med bakgrunn fra Norge eller EUCAN, med middels eller høy utdanning og som lever i et parforhold mest overrepresenterte i nettoutvalget.

4.2. Frafall

Det vil alltid være en del av utvalget som av ulike grunner ikke kan eller vil delta i intervju-undersøkelser. Nedenfor ser vi nærmere på ulike årsaker til frafall. Vi skiller mellom fire årsaker: de som *ikke ønsker å delta*, de som *var forhindret* fra å delta på grunn av språkproblemer eller sykdom, de

som vi av ulike grunner ikke har lykket med å komme i kontakt med i løpet av feltperioden (angitt som «ikke truffet») og andre grunner til frafall.

Tabell 4.5 viser hvordan bruttoutvalget fordeler seg prosentvis på intervju og ulike frafallsårsaker etter utdanningsnivå, status (alene med barn, ikke alene med barn), landbakgrunn og landsdel. Tabell 4.6 og 4.7 viser hvordan bruttoutvalget i de to utvalgene fordeler seg prosentvis på intervju og ulike frafallsårsaker etter strata.

Tabell 4.5 Svarprosent og frafallsårsaker etter utdanningsnivå, status, landbakgrunn og landsdel. Hele utvalget. Prosent

	Ønsker Intervju	Ønsker ikke delta	Forhindret	Ikke truffet	Annet frafall	Antall personer
I alt	43,8	9,3	6,4	40,3	0,1	8 978
Utdanningsnivå						
Grunnskole eller lavere	34,4	10,9	7,6	47,1	0,0	2 351
Videregående skole	42,6	12,9	1,5	43,0	0,0	1 576
Universitet- og høyskoleutdanning	54,5	8,3	1,3	35,8	0,1	3 682
Uoppgitt	32,4	5,5	24,1	37,8	0,2	1 369
Status						
Alene med barn	41,1	9,3	4,9	44,7	0,0	4 620
Ikke alene med barn	46,7	9,4	8,1	35,7	0,1	4 358
Landbakgrunn						
Norge	46,2	11,0	0,4	42,4	0,0	3 768
EU/EFTA utenom Norge, Storbritannia, USA, Canada, Australia, New Zealand (EUCAN)	46,7	7,5	3,9	41,8	0,2	1 061
Andre land (AASMOE)*	42,3	8,9	11,0	37,7	0,1	3 767
Uoppgitt	26,7	2,1	28,8	41,9	0,5	382
Landsdel						
Oslo og Viken	46,3	9,4	6,3	38,0	0,1	3 614
Innlandet	40,3	9,5	8,8	41,0	0,4	536
Agder og Sør-Østlandet	41,4	10,8	6,6	41,3	0,0	1 122
Vestlandet	44,1	9,2	5,9	40,8	0,0	2 326
Trøndelag	40,6	9,0	6,5	43,9	0,0	690
Nord-Norge	40,0	7,7	6,8	45,4	0,1	690

Kilde: Barnetilsynsundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

* Afrika, Asia, Sør- og Mellom-Amerika, Oseania for øvrig, Europa utenom EU/EFTA og Storbritannia, polare områder

Tabellen 4.5 viser at den største årsaken til frafall i undersøkelsen er at vi ikke har klart å komme i kontakt med respondentene. Den nest viktigste årsaken er at personer i utvalget ikke ønsket å delta. Sammenliknet med andre undersøkelser er andelen som ikke ønsket å delta relativt lav. En årsak til dette kan være at temaet for undersøkelsen er svært relevant for utvalget som består av barnefamilier. Dermed er muligens interessen for å delta og si sin mening større enn i andre undersøkelser med mer allmenne temaer eller der hvor det er rene tverrsnittsvalg av befolkningen.

Årsakene til frafall varierer en del mellom ulike grupper. Det er lavest deltakelse blant respondenter med uoppgitt utdanning og landbakgrunn. I denne gruppen er det svært mange som er forhindret fra å delta, og vi kan anta at mye av dette skyldes språkproblemer. Respondenter med lav utdanning var vanskeligst å komme i kontakt med, mens andelen som ikke ønsket å delta var høyest blant respondenter med utdanning på videregående skole nivå samt personer med landbakgrunn fra Norge. Blant landsdelene var deltakelsen høyest i Oslo og Viken og lavest i Nord-Norge.

Tabell 4.6 Svarprosent og frafallsårsaker etter strata. Utvalget trukket blant barn 1-5 år. Prosent

	Ønsker ikke					Antall personer
	Intervju	delta	Forhindret	Ikke truffet	Annet frafall	
I alt	42,8	7,9	6,1	43,1	0,0	4 484
Landbakgrunn Norge eller EUCAN*						
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	27,4	12,4	1,1	59,2	0,0	475
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	39,9	6,7	7,1	46,2	0,0	238
Middels eller høy utd., eneforsørger.	45,8	9,1	0,1	45,0	0,0	882
Middels eller høy utd., gift/samboer.	56,4	7,2	0,8	35,6	0,0	824
Landbakgrunn AASMOE**						
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	37,3	5,6	9,9	47,2	0,0	375
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	32,0	4,8	21,8	41,2	0,1	827
Middels eller høy utd., eneforsørger.	51,2	8,5	2,5	37,8	0,0	283
Middels eller høy utd., gift/samboer.	47,6	9,8	3,4	39,0	0,2	580

Kilde: Barnetilsynsundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

* EU/EFTA utenom Norge, Storbritannia, USA, Canada, Australia, New Zealand

** Afrika, Asia, Sør- og Mellom-Amerika, Oseania for øvrig, Europa utenom EU/EFTA og Storbritannia, polare områder

Tabell 4.7 Svarprosent og frafallsårsaker etter strata. Utvalget trukket blant barn 6-9 år. Prosent

	Ønsker ikke					Antall personer
	Intervju	delta	Forhindret	Ikke truffet	Annet frafall	
I alt	44,8	10,7	6,8	37,6	0,1	4 494
Landbakgrunn Norge eller EUCAN*						
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	33,9	11,9	0,7	53,5	0,0	419
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	40,6	6,7	3,8	48,5	0,4	239
Middels eller høy utd., eneforsørger.	48,2	11,4	0,0	40,2	0,1	738
Middels eller høy utd., gift/samboer.	55,2	11,8	1,3	31,6	0,1	1 082
Landbakgrunn AASMOE**						
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	40,3	9,3	10,4	39,9	0,0	268
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	35,0	7,9	26,1	30,7	0,2	831
Middels eller høy utd., eneforsørger.	40,6	9,6	1,7	48,1	0,0	239
Middels eller høy utd., gift/samboer.	47,9	13,3	4,4	34,4	0,0	678

Kilde: Barnetilsynsundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

* EU/EFTA utenom Norge, Storbritannia, USA, Canada, Australia, New Zealand

** Afrika, Asia, Sør- og Mellom-Amerika, Oseania for øvrig, Europa utenom EU/EFTA og Storbritannia, polare områder

Tabell 4.6 og 4.7 viser at svarprosenten varierer mellom de ulike strataene. Den høyeste svarprosenten for begge utvalgene finner vi blant personer med landbakgrunn fra Norge eller EUCAN, som har middels eller høy utdanning og lever i et parforhold. Denne gruppen var også en av de letteste å komme i kontakt med. Gruppen med lavest svarprosent består av personer med landbakgrunn fra Norge eller EUCAN, som har lav utdanning og består av aleneforsørgere. Denne gruppen var vanskeligst å komme i kontakt med. Gruppen som var mest forhindret fra å delta i undersøkelsen (for eksempel på grunn av språkproblemer, sykdom osv.) bestod av personer med landbakgrunn fra AASMOE, som har lav utdanning og som lever i et parforhold.

5. Statistisk usikkerhet og feilmarginer ved utvalgsundersøkelser

Utvalget til Barnetilsynsundersøkelsen 2023 er trukket tilfeldig fra Folkeregisteret. Gjennom utvalgsundersøkelser kan vi anslå forekomsten av ulike fenomener i en stor gruppe (populasjonen) ved å måle forekomsten bare i et mindre utvalg som er trukket fra populasjonen. Det gir store besparelser sammenlignet med om vi skulle gjennomført målingen i hele populasjonen, men samtidig får vi en viss usikkerhet i anslagene. Denne usikkerheten kan vi beregne når vi kjenner sannsynligheten for at hver enkelt enhet i populasjonen skal bli trukket til utvalget.

Metoden som brukes til å beregne et anslag (estimatet), kalles en estimator. Det er to aspekter ved en estimator som er viktige. For det første bør estimatoren gi omtrent korrekt verdi ved gjentatte forsøk. Det vil si at den "treffer målet" i den forstand at ved gjentatt trekking av utvalg, vil gjennomsnittsverdien av estimatene være sentret rundt den sanne populasjonsverdien; estimatoren er *forventningsrett*. I tillegg trenger vi et mål på hvor stor variasjon rundt populasjonsverdien estimatene har ved gjentatt trekking av utvalg. Det er denne variasjonen som er den statistiske usikkerheten til estimatet, og det vanlige målet er *standardfeilen*, *SE* (fra det engelske begrepet "standard error"), til estimatet. *SE* er definert som det estimerte standardavviket til estimatoren. *SE* forteller dermed hvor mye et anslag i gjennomsnitt vil avvike fra den sanne verdien.

Som en illustrasjon: La oss si vi ønsker å estimere prosentandelen kvinner, P_0 , i en befolkning (populasjon) med størrelse N . Anta utvalget av størrelse n er trukket tilfeldig, det vil si at alle enheter har samme sannsynlighet n/N for å bli med i utvalget. La P være prosentandelen kvinner i utvalget. Da er P en forventningsrett estimator for P_0 og standardfeilen er gitt ved:

$$SE(P) = \sqrt{\frac{P(100 - P)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)}$$

Estimeringsfeilen vi begår er forskjellen mellom P og P_0 . Denne er selvfølgelig ukjent, men vi kan gi et anslag, *feilmarginen*, på hvor stor den med en gitt sannsynlighet kan være. Feilmarginen er definert som $2 \cdot SE$. Intervallet

$$(P - 2 \cdot SE, P + 2 \cdot SE)$$

er et 95 prosent konfidensintervall. Det betyr at sannsynligheten for at intervallet dekker den sanne verdien P_0 er 0,95 (95 prosent). Eller sagt på en annen måte, ved gjentatte utvalg så vil 95 prosent av intervallene dekke den sanne verdien P_0 . Vi sier da at det er 95 prosent *sikkerhet* for at det *beregnete* intervallet dekker den sanne verdien. For utledning av disse formlene og tilsvarende resultater for andre typer variable og for mer kompliserte utvalgsplaner som stratifiserte utvalg og flertrinnsutvalg viser vi til Bjørnstad (2000).

I faktaboksen oppsummeres begrepsdefinisjoner og formler for estimering av prosenttall i en populasjon.

Statistisk usikkerhet for estimering av prosentandel av et kjennetegn ved enkelt tilfeldig utvalg

N	antall enheter i populasjonen
n	antall enheter i utvalget, trukket enkelt tilfeldig
P_0	prosentandel i populasjonen med kjennetegn a
x	antall enheter i utvalget med kjennetegn a
P	prosentandel i utvalget med kjennetegn a , $P = 100 \cdot (x/n)$
$100 - P$	prosentandel i utvalget som ikke har kjennetegn a

$$\text{Utvalgsvarians } \text{Var}(P) = \frac{P_0(100 - P_0)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)$$

95 prosent konfidensintervall for P_0 : $P \pm 2 \cdot SE$

$$\text{Standardfeil: } SE = \sqrt{\frac{P(100 - P)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)}$$

Feilmargin = $2 \cdot SE$

I de fleste utvalgsundersøkelsene i SSB utgjør utvalget en svært liten del av populasjonen. Undersøkelsene tar sikte på å dekke store populasjoner, som for eksempel den norske befolkningen i sin helhet, alle arbeidstagere, alle norske bedrifter osv. Utvalgene som skal dekke disse populasjonene er små i forhold til populasjonsstørrelsene. Det betyr at utvalgsandelen n/N er neglisjerbar i formelen for SE , og vi kan benytte formelen

$$SE = \sqrt{\frac{P(100 - P)}{n}}$$

Vi legger merke til at konfidensintervallets størrelse er avhengig av størrelsen på utvalget, men ikke av populasjonen. Standardfeilen blir mindre dess flere som er med i utvalget, og sammenhengen mellom størrelsen på standardfeilen og n er ikke lineær. For å få standardfeilen halvert, med samme verdi av P , så må utvalgsstørrelsen firedobles.

Vi ser at standardfeilen er størst når utvalgsresultatet er 50 prosent, og avtar symmetrisk etter hvert som prosentandelen nærmer seg 0 og 100.

I stedet for å foreta beregninger for hvert enkelt resultat, kan tabell 5.1 benyttes. Den viser standardfeil for observerte prosentandeler etter utvalgets størrelse, trukket enkelt tilfeldig.

Tabell 5.1 Standardfeil i prosentpoeng for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser, for enkelt tilfeldig utvalg

	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	35/65	40/60	45/50	50/50
1000	0,7	0,9	1,1	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6
1500	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3
2000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1
3000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9
4000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8
5000	0,3	0,4	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7
6000	0,3	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
7000	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
8000	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6
9000	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
10000	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
11000	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Et utvalgsresultat på 45 prosent fra et enkelt tilfeldig utvalg med 9 000 enheter, har en standardfeil på 0,5 prosentpoeng. Dvs. at feilmarginen er 1,0 prosentpoeng og 95 prosent konfidensintervall er (44,0 - 46,0) prosent. Vi kan anslå med 95 prosent sikkerhet at andelen i populasjonen ligger mellom 44,0 og 46,0 prosent.

5.1. Eksempel på bruk av formel og tabell

Vi ønsker å anslå andelen av barna som går i barnehage. Vi fikk svar fra 3 933 respondenter, og det ble i alt spurt om tilsynsordninger for 3 439 barn (n) fra den norske befolkningen i alderen 1 til 5 år. I 2023 var det omtrent 284 556 personer i alderen 1-5 år (N), som da utgjør populasjonen. Det ble svart at 3 164 (x) barn går i barnehage (inkludert familiebarnehage), mens de resterende 275 har andre tilsynsordninger. Andelen barn som går i barnehage er da $x/n = 3\,164 / 3\,439 = 0,92$ eller 92 prosent. Siden $n/N = 0,012085$ så kan vi bruke den forenklete formelen for SE og får konfidensintervallet

$$92 \pm 2 \sqrt{\frac{92(100-92)}{3439}} = 92 \pm 2 (0,5) = 92 \pm 1.$$

Estimatet for andelen barn som går i barnehage er altså 92 prosent. Feilmarginen for estimatet er 1 prosent, mens konfidensintervallet med 95 prosent sikkerhet forteller at andelen ligger mellom 91 og 93 prosent.

Vi kan også bruke tabell 5.1. Vi går inn på raden 4 000 og kolonnen 10/90; som er kolonnen som ligger nærmest resultatet. I tabell 5.1 leser vi at standardfeilen er 0,5. Et 95 prosent konfidensintervall blir da $92 \pm 2 (0,5) = 92 \pm 1$, som er det samme som over.

6. Innsamlings- og bearbeidingsfeil

6.1. Innsamlingsfeil

I enhver undersøkelse, både i totaltelling og utvalgsundersøkelser, vil det forekomme svar som er feil. Feil kan oppstå både i forbindelse med innsamlingen og under bearbeidingen.

Intervjuene i denne undersøkelsen ble gjennomført på telefon. Intervjuerne ringte opp respondentene, leste opp spørsmålene fra dataskjermen og registrerte svarene direkte på datamaskinen. En fordel med denne innsamlingsmetoden, er at den gir mulighet for å programmere inn filtre på forhånd slik at spørsmålene blir tilpasset respondentens situasjon og svar på tidligere spørsmål. Samtidig ligger det farer i det at filtrene programmeres på forhånd. Eventuelle feil i programmeringen blir gjennomgående, og kan føre til at spørsmål blir verdiløse. Som det framgår av det vedlagte skjemaet (vedlegg C), er det mange filtre i skjemaet til denne undersøkelsen. I løpet av den andre uken av datafangsten, ble det avdekket en filterfeil i spørsmål *sfo_faktorer* som kartlegger viktigheten av forskjellige faktorer ved å ha barnet sitt i SFO. Dette spørsmålet skulle stilles kun om det trukne barnet, men i stedet ble det stilt for alle barn i alderen 6 til 9 år i husholdningen. Denne feilen ble rettet veldig raskt, men har ført til at noen respondenter fikk dette spørsmålet flere ganger. En annen filterfeil som ble oppdaget var at spørsmål *bt_bh_gruppe* kom opp selv om IO svarte at det er mor, far eller annen person i husholdningen som passer på barnet i spørsmålet *bt_type*. Denne filterfeilen ble oppdaget mot slutten av datafangsten og ble derfor rettet opp under filetablering (svar på dette spørsmålet ble slettet). Etter at datainnsamlingen var avsluttet, ble det avdekket filterfeil som førte til at spørsmålene *kt_bh_tattut* og *kt_bh_kortere* ikke ble stilt i det hele tatt.

Det er også mulig med kontroll av svarkonsistens mellom ulike spørsmål. I spørsmål hvor det er naturlig, er det lagt inn grenser for gyldige verdier, og en feilmelding vil komme opp på skjermen dersom intervjueren taster inn et svar som er inkonsistent med tidligere svar.

Innsamlingsfeil kan også komme av at respondenten oppgir feil svar. Det kan skyldes vansker med å huske forhold tilbake i tid og det kan skyldes misforståelse av enkelte spørsmål. Når vi spør om forhold som folk erfaringsmessig finner kompliserte, må vi regne med å få en del feilaktige svar. For eksempel kan spørsmål om utgifter til barnepass, kostpenger o.l. være vanskelig å svare på fordi ikke alle husker hvor mye de betaler eller har full oversikt over hva som er inkludert i disse utgiftene. Innsamlingsfeil kan også oppstå fordi visse spørsmål oppfattes som ømtålige. For eksempel kan spørsmål om økonomi være sensitivt for enkelte. Intervjupersonene kan i slike tilfeller bevisst gi feilaktige svar. Vurderingene som ligger til grunn for svaret kan også bli påvirket av hva respondenten oppfatter som sosialt ønskelig.

Seksjon for metoder har gjennomført en brukertesting før oppstart av datafangsten. Formålet med testingen var å bidra til en forbedret telefonintervjuundersøkelse i 2023, men også å kartlegge hva det bør jobbes med ved en eventuell framtidig overgang til et rent web- eller kombinert telefon- og webskjema (se vedlegg D). En del av endringsforslagene og anbefalingene ble innarbeidet i en ny versjon av skjemaet. Tilbakemeldinger fra respondenter tyder imidlertid på at noen av spørsmålene i skjemaet var vanskelige å svare på. Dette gjaldt blant annet spørsmålet *kvote*, hvor det spørres om antall uker man synes at fedrekvoten av foreldrepermisjonsperioden ideelt sett burde være. Respondenter svarte ofte at det burde være opp til den enkelte å bestemme, og siden det ikke fantes lignende svaralternativ i skjema, valgte respondentene å svare «vet ikke» på dette spørsmålet. Noen spørsmål var vanskelige å forstå for personer med innvandrerbakgrunn på grunn av komplisert språk og lengden av spørsmålet, dette gjaldt for eksempel spørsmål *sfo_hindrer*.

6.2. Bearbeidingsfeil

Bearbeidingsfeil er avvik mellom den verdien som registreres inn og den verdien som til slutt rapporteres ut. Slike feil kan oppstå for eksempel under avledninger (omkodinger). Vi har kontrollert dataene fra denne undersøkelsen uten at vi har oppdaget feil som kan ha betydning for resultatene.

Når en har rettet opp feil så langt det er mulig, er erfaringen at de statistiske resultatene i de fleste tilfeller påvirkes forholdsvis lite av både innsamlings- og bearbeidingsfeil. Virkningen av feil kan likevel være av betydning i noen tilfeller. Det gjelder særlig hvis feilen er systematisk, det vil si at den samme feilen gjøres relativt ofte. Tilfeldige feil har forventningen 0, og medfører ikke skjevhet i estimatene. En tenker seg at feil som ikke er systematiske trekker like mye i hver retning, og at de derfor har svært liten effekt.

7. Vekting

For å beregne resultatene fra denne undersøkelsen må dataene i de fleste tilfeller vektet. Det er to forhold som det er aktuelt å vekte for. For det første er utvalget trukket disproporsjonalt. Små grupper er overrepresentert mens de store er underrepresentert. For eksempel er enslige personer med lav utdanning overrepresentert, mens gifte eller samboende personer med høy utdanning er underrepresentert. Designvekten retter opp for dette forholdet.

For det andre bør det tas hensyn til frafall. Frafall kan føre til skjevheter i nettoutvalget. Som det går fram av kapittel 4 er det en sammenheng mellom hvem som svarer og hvilket stratum de tilhører. For eksempel svarer personer med bakgrunn fra Norge, med høy utdanning oftere enn personer med lav utdanning med bakgrunn fra andre land enn Norge. For å korrigere for eventuelle skjevheter som ble introdusert i datainnsamlingen, er det utarbeidet en frafallsvekt.

7.1. Disproporsjonalt utvalgsdesign

Designvektene er beregnet som forholdet mellom antall personer i populasjonen i et visst stratum og den totale populasjonsstørrelsen, multiplisert med den totale størrelsen på utvalget. Produktet er til sist delt på antall personer i utvalget for det bestemte stratomet.

Designvektens formel er en modifisering av denne. **Designvekten** d_i for et element i , i stratum h blir:

$$d_i = ((N_h / N) * n) / n_h$$

der

N_h = antall element i populasjon for en viss undergruppe/stratum (utdanning, landbakgrunn etc.)

N = totalt antall element i populasjonen som vi trekker fra, uansett stratum

n_h = antall element i utvalget for en viss undergruppe

n = totalt antall element som trekkes ut uansett gruppe eller stratum

Designvektens størrelse for en undergruppe er avhengig av hvor mange husholdninger det finnes i den bestemte undergruppen i populasjonen, hvor stort utvalg vi trekker totalt sett, og hvor mange i utvalget som skal trekkes fra den bestemte undergruppen.

7.2. Skjevhet som følge av frafall

Frafallsvektene er beregnet som forholdet mellom størrelsen på bruttoutvalget i et visst stratum og den totale bruttoutvalgsstørrelsen, dividert med forholdet mellom nettoutvalgsstørrelsen for et visst stratum og den totale nettoutvalgsstørrelsen.

Formel for **frafallsvekt**, prinsipp om etterstratifisering². Vekten w_i for et element i , i stratum h blir:

$$w_i = \frac{N_h / N}{n_h / n}$$

Gjennom å bruke frafallsvektene kan vi korrigere for skjevheter mellom bruttoutvalgsstørrelse og nettoutvalgsstørrelse for de ulike undergruppene eller strataene.

7.3. Framstilling av vekter

I tabellene under framstilles populasjonen, utvalget, designvekten og totalvekten for alle strataene i utvalget. Designvekten skal benyttes dersom man ønsker å justere for at utvalget er trukket disproporsjonalt. Totalvekten er designvekten justert for frafall og avgang. Denne benyttes dersom man ønsker å justere både for at utvalget er trukket disproporsjonalt og for frafallet i undersøkelsen. I de fleste tilfeller er det denne vekten man ønsker å benytte.

Tabell 7.1 og 7.2 viser stratuminndeling, populasjons- og utvalgsstørrelse for barn og tilsvarende foresatte. Tabell 7.3 viser uvektet responsrate etter stratum, mens tabell 7.4 viser vektet responsrate etter stratum. Tabell 7.5 viser designvekter, samt uskalerte og skalerte endelige vekter til foresatte til barn 1-9 år. Vi gjentar at alle registerkoblinger er gjort mot mor, eventuelt far (dersom foreldre bor separert og far har hovedomsorgen), til barnet som er trukket ut. Det vil si at barna i utvalget er plassert inn i de ulike strata etter kjennetegn fra mor/far.

Tabell 7.1 Stratuminndeling, populasjons- og utvalgsstørrelse. Barn 1-5 år og tilsvarende foresatte

Strata	Antall foresatte i populasjonen	Antall foresatte i utvalget	Antall barn i populasjonen	Antall barn knyttet til utvalgsforesatte*
I alt	229 255	4 498	284 556	8 131
Landbakgrunn Norge eller EUCAN*				
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	14 776	477	17 502	767
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	8 101	239	9 973	454
Middels eller høy utd., eneforsørger.	78 486	882	96 893	1 519
Middels eller høy utd., gift/samboer.	72 656	825	92 410	1 607
Landbakgrunn AASMOE**				
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	4 963	376	6 163	626
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	18 986	832	23 657	1 585
Middels eller høy utd., eneforsørger.	5 964	285	7 245	494
Middels eller høy utd., gift/samboer.	25 323	582	30 713	1 079

Kilde: Barnetilsynsundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

* Gir antall barn 1-5 år som tas inn i utvalget via utvalgsforesatte per trekketidspunktet. Dette kan skille seg fra faktisk antall barn på intervjuetidspunktet.

** EU/EFTA utenom Norge, Storbritannia, USA, Canada, Australia, New Zealand

*** Afrika, Asia, Sør- og Mellom-Amerika, Oseania for øvrig, Europa utenom EU/EFTA og Storbritannia, polare områder

² Formel (2.2.2) side 277 kapittel 18 Weighting techniques, skrevet av Bethlehem J. G., fra boken "Survey nonresponse" (2002) redigert av Groves, R. M. et al, Wiley Interscience.

Tabell 7.2 Stratuminndeling, populasjons- og utvalgsstørrelse. Barn 6–9 år og tilsvarende foresatte

Strata	Antall foresatte i populasjonen	Antall foresatte i utvalget	Antall barn i populasjonen	Antall barn knyttet til utvalgsforesatte*
I alt	212 669	4 502	247 653	7 273
Landbakgrunn Norge eller EUCAN*				
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	11 538	420	12 821	612
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	6 486	240	7 405	384
Middels eller høy utd., eneforsørger.	56 349	738	64 609	1 136
Middels eller høy utd., gift/samboer.	88 069	1 084	104 144	1 759
Landbakgrunn AASMØE**				
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	3 399	270	3 965	462
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	17 040	833	20 317	1 491
Middels eller høy utd., eneforsørger.	3 744	239	4 276	358
Middels eller høy utd., gift/samboer.	26 044	678	30 116	1 071

Kilde: Barnetilsynsundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

* Gir antall barn 6-9 år som tas inn i utvalget via utvalgsforesatte per trekketidspunktet. Dette kan skille seg fra faktisk antall barn på intervjuetidspunktet.

** EU/EFTA utenom Norge, Storbritannia, USA, Canada, Australia, New Zealand

*** Afrika, Asia, Sør- og Mellom-Amerika, Oseania for øvrig, Europa utenom EU/EFTA og Storbritannia, polare områder

Tabell 7.3 Stratuminndeling, antall foresatte i utvalget, respons-, frafalls- og avgangsgruppen. Uvektet responsrate etter stratum

Strata	Utvalg	Svar	Frafall	Avgang	Responsrate
I alt	9 000	3 932	5 046	22	0,44
Landbakgrunn Norge eller EUCAN*					
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	897	272	622	3	0,30
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	479	192	285	2	0,40
Middels eller høy utd., eneforsørger.	1 620	760	860	0	0,47
Middels eller høy utd., gift/samboer.	1 909	1 062	844	3	0,56
Landbakgrunn AASMØE**					
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	646	248	395	3	0,39
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	1 665	556	1 102	7	0,34
Middels eller høy utd., eneforsørger.	524	242	280	2	0,46
Middels eller høy utd., gift/samboer.	1 260	600	658	2	0,48

Kilde: Barnetilsynsundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

* EU/EFTA utenom Norge, Storbritannia, USA, Canada, Australia, New Zealand

** Afrika, Asia, Sør- og Mellom-Amerika, Oseania for øvrig, Europa utenom EU/EFTA og Storbritannia, polare områder

Tabell 7.4 Stratuminndeling, antall foresatte i utvalget, respons-, frafalls- og avgangsgruppen. Vektet responsrate etter stratum

Strata	Utvalg	Svar	Frafall	Avgang	Responsrate
I alt	370 113	174 770	194 753	590	0,47
Landbakgrunn Norge eller EUCAN*					
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	23 194	6 802	16 327	65	0,29
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	11 890	4 772	7 058	60	0,40
Middels eller høy utd., eneforsørger.	114 730	53 433	61 297	0	0,47
Middels eller høy utd., gift/samboer.	131 794	72 044	59 549	201	0,55
Landbakgrunn AASMØE**					
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	7 370	2 825	4 498	47	0,39
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	29 821	10 339	19 394	88	0,35
Middels eller høy utd., eneforsørger.	8 585	4 019	4 515	51	0,47
Middels eller høy utd., gift/samboer.	42 729	20 538	22 114	77	0,48

Kilde: Barnetilsynsundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

* EU/EFTA utenom Norge, Storbritannia, USA, Canada, Australia, New Zealand

** Afrika, Asia, Sør- og Mellom-Amerika, Oseania for øvrig, Europa utenom EU/EFTA og Storbritannia, polare områder

Tabell 7.5 Stratuminndeling, summen av vektorer til foresatte med barn 1-9 år

Strata	Antall foresatte i utvalget	Designvektor	Uskalerte endelige vektor	Skalerte endelige vektor
I alt	9 000	370 113	364 177	3 933
Landbakgrunn Norge eller EUCAN*				
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	897	23 194	22 221	240
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	479	11 890	11 588	125
Middels eller høy utd., eneforsørger.	1 620	114 730	113 440	1 225
Middels eller høy utd., gift/samboer.	1 909	131 794	129 013	1 393
Landbakgrunn AASMOE**				
Uoppgitt eller lav utd., eneforsørger.	646	7 370	7 101	77
Uoppgitt eller lav utd., gift/samboer.	1 665	29 821	30 010	324
Middels eller høy utd., eneforsørger.	524	8 585	8 289	90
Middels eller høy utd., gift/samboer.	1 260	42 729	42 515	459

Kilde: Barnetilsynsundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

* EU/EFTA utenom Norge, Storbritannia, USA, Canada, Australia, New Zealand

** Afrika, Asia, Sør- og Mellom-Amerika, Oseania for øvrig, Europa utenom EU/EFTA og Storbritannia, polare områder.

Referanser

Bjørnstad, Jan F. (2000) En innføring i utvalgundersøkelser. Notater 2000/50. Oslo-Kongsvinger, Statistisk sentralbyrå.

https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat_200050/notat_200050.pdf

Bye, Lise Snellingen. (2017). Barnetilsynsundersøkelsen 2016. Notater 19/2017. Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/306647.pdf

Pettersen, Silje Vatne. (2003). Barnefamiliers tilsynsordninger, yrkesdeltakelse og bruk av kontantstøtte våren 2002. Notater 2003/9. Oslo-Kongsvinger, Statistisk sentralbyrå.

https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/rapp_200309/rapp_200309.pdf

Reppen, Heidi Kristin and Elisabeth Rønning. (1999). Barnefamiliers tilsynsordninger, yrkesdeltakelse og bruk av kontantstøtte våren 1999. Rapporter 1999/27. Oslo-Kongsvinger, Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/rapp_1999-27/rapp1999-27.pdf

Rønning, Elisabeth. (1998). Barnefamiliers tilsynsordninger, yrkesdeltakelse og økonomi for innføring av kontantstøtte, Notater 98/61. Statistisk sentralbyrå.

https://www.ssb.no/a/histstat/not/not_9861.pdf

Wilhelmsen, Marit and Tora Löfgren. (2011). Undersøkelsen om barnefamiliers tilsynsordninger 2010. Notater 13/2011. Oslo-Kongsvinger, Statistisk sentralbyrå.

https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat_201113/notat_201113.pdf

Vedlegg A: E-post hovedutsending

Hei!

Vi ønsker å intervju deg i en undersøkelse om barnetilsyns- og barnepassordninger

Statistisk sentralbyrå (SSB) ønsker å intervju deg for å lage offisiell statistikk om barnehager, skolefritidsordninger (SFO, AKS) og andre barnepassordninger. SSB gjennomfører undersøkelsen i samarbeid med Kunnskapsdepartementet.

Du blir kontaktet fordi du har barn i alderen 1–9 år. Uansett om du har barn i barnehage, bruker dagmamma, har barna hjemme, i SFO eller benytter andre ordninger, trenger vi svarene dine.

Vi kommer snart til å ringe deg

En av intervjuerne våre vil snart ringe deg for å stille noen spørsmål om hvilke barnetilsyns- og barnepassordninger du bruker på dagtid, hvor mye du betaler for dette, og hvordan du vurderer tilbudet. Du kan gjerne ta kontakt med oss dersom du har spørsmål om undersøkelsen eller ønsker å avtale tidspunkt for et intervju.

Svarene dine er viktige

Vi har trukket et utvalg på 9 000 barn fra Folkeregisteret, og ditt barn er et av dem. Om du har flere barn i alderen 1–9 år, kommer vi til å stille deg noen få spørsmål om tilsynsordninger du bruker for disse barna. Det er frivillig å delta, men svarene dine vil bidra til bedre statistikk og offentlig planlegging på dette området.

Du kan lese mer om undersøkelsen på: <<link:{"https://www.ssb.no/btu-svar|https://www.ssb.no/"btu-svar}>>

Opplysningene dine er sikre hos oss

Svarene dine bruker vi kun til å lage statistikk og enkelt svar vil aldri bli offentliggjort. For å gjøre intervjuet kortere, henter vi nødvendige opplysninger om deg og din husstand fra offentlige registre SSB har tilgang til. Dette gjelder opplysninger fra Folkeregisteret, opplysninger om utdanning fra skoleeiere og Lånekassen, samt opplysninger om inntekt, arbeid, formue, trygder og stønader fra Skatteetaten og Nav.

Innen to år etter siste intervju vil alle opplysninger om deg bli anonymisert. Du kan når som helst trekke deg og kreve at opplysningene du gir oss blir slettet. Et anonymisert datasett vil bli gjort tilgjengelig for forskning.

Kontakt oss på

e-post: <<link:{"svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=Barnepass: '+navn+','+intervjuObjektId}>>
telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen 09–21 mandag til torsdag og 10–15 på fredag.

Med vennlig hilsen

Geir Axelsen
administrerende direktør

Vedlegg B: SMS tekster

SMS 1 (hovedutsending)

Hei! <<navn>>. Statistisk sentralbyrå (SSB) ønsker å intervju deg i undersøkelsen om barnetilsyns- og barnepassordninger. Mer informasjon om undersøkelsen er sendt til din e-postadresse. En av intervjuerne våre vil ringe deg i løpet av uken. Du kan også kontakte oss på e-post svar@ssb.no eller tlf. 62 88 56 08 for å avtale et tidspunkt for intervju som passer for deg. Mvh. SSB

SMS 2 (påminnelse)

Hei! Statistisk sentralbyrå (SSB) har forsøkt å kontakte deg for et intervju i forbindelse med undersøkelsen om barnetilsyns- og barnepassordninger. Vi håper du har mulighet til å svare når vi kontakter deg igjen snart. Du kan også kontakte oss på 62885608 eller svar@ssb.no for å avtale et tidspunkt som passer for deg. Hvis du allerede har en avtale, kan du se bort fra denne meldingen. Mvh. SSB

SMS 3 (påminnelse)

Hei! Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger fortsatt svarene dine i undersøkelsen om barnetilsyns- og barnepassordninger og vi håper du har mulighet til å svare når vi kontakter deg igjen. Kontakt oss gjerne på 62885608 eller svar@ssb.no for å avtale et tidspunkt som passer for deg. Hvis du allerede har en avtale, kan du se bort fra denne meldingen. Mvh. SSB

SMS 4 (påminnelse)

Hei! Statistisk sentralbyrå (SSB) forsøkte for en stund siden å kontakte deg for et intervju i forbindelse med undersøkelsen om barnetilsyns- og barnepassordninger. Vi trenger flere svar, og vi håper det passer bedre for deg når vi ringer deg igjen snart. Du kan gjerne kontakte oss på 62885608 eller svar@ssb.no for å avtale et tidspunkt for intervju som passer for deg. Mvh. SSB

SMS frafall45

Hei! Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger flere svar for å lage god statistikk om barnetilsyns- og barnepassordninger. En av våre intervjuere vil snart kontakte deg igjen for å gjennomføre intervjuet. Kontakt oss gjerne på 62885608 eller svar@ssb.no for å avtale et tidspunkt som passer for deg. Hvis du allerede har en avtale, kan du se bort fra denne meldingen. Mvh. SSB

SMS nektene

Hei! Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger flere svar for å lage god statistikk om barnetilsyns- og barnepassordninger, og vi tillater oss derfor å kontakte deg igjen. Vi håper det passer bedre for deg å delta nå. Kontakt oss gjerne på 62885608 eller svar@ssb.no for å avtale et tidspunkt for intervju som passer for deg. Mvh. SSB

Vedlegg C: Spørreskjema

Barnetilsynsundersøkelsen 2023

Arbeidsordrenummer: 2022501

Spørreskjema

Informasjon til dokumentet

Dette er papirversjonen av det elektroniske skjemaet til undersøkelsen.

I dokumentet kan det forekomme feil med hensyn til spørsmålstekster og hopp. Verifisering av spørsmålsstilling i det elektroniske skjemaet kan fås ved å kontakte Statistisk sentralbyrå - seksjon for leveårsstatistikk.

I spørreskjemaene skiller vi mellom tekst med ulike fargekoder. Dette gjør vi for å gjøre skjemaene mer oversiktlige og dermed lette arbeidet for intervjuerne. Skrifttypene forteller deg hva intervjuerne **kan**, **skal** og **ikke skal** lese opp for IO. Dette er hovedreglene:

- **Svart skrift:** vanlig spørsmålstekst som skal leses.
- **Grønn skrift:** Forklaringer, instruksjoner og informasjon til intervjuer
- **Blå skrift:** brukes ved gjentakelser, teksten leses ved behov
- **Lilla skrift:** spørsmål som intervjuerne skal svare på
- **Understreket:** teksten skal vektlegges
- **[Oransje skrift]:** koding av hjelpevariabler underveis som brukes i filtre, informasjon om hvor man sendes videre i skjema

Tekst som er skrevet i sort i spørsmålsteksten skal altså leses opp for IO, mens tekst som er skrevet i grønt ikke skal leses.

For svaralternativene er reglene litt annerledes. Svaralternativer som er nevnt i spørsmålsteksten og står i grønt **kan** leses dersom det er nødvendig å gjenta svaralternativene for IO.

Gjennom hele skjemaet kan intervjuerne trykke F8 'vet ikke' og F9 'vil ikke svare'.

Innled (Innled)

Registrer om du skal starte intervjuet eller registrere en overføring, frafall eller avgang.

1. Start intervjuet
2. Overfør til annen intervjuer
3. Frafall
4. Avgang

Hvis innled = 1

Samtykke (Samtykke1)

Registrer om IO har lest informasjonsbrevet vi har sendt eller fått det referert og samtykker til å delta.

1. IO har mottatt brevet og samtykker i å delta
2. IO har fått referert innholdet i brevet og samtykker i å delta
3. Ingen av delene

komm_navn (KommNavn)

Ifølge våre registeropplysninger bor du i [regkomm] kommune. Bor du fortsatt der? Trykk <ENTER> hvis IO fortsatt bor i angitt kommune.

Hvis ikke - skriv inn nytt kommunenavn.

Start (Start1)

Først kommer noen spørsmål for å registrere husholdningen. Nå starter husholdningskartleggingen. Tast <1> for å gå videre.

Husholdning

Hvis SivilStand = ukjent (0)

*SivStat

Hva er din sivilstatus? Her skal du registrere IOs formelle sivilstand.

1. Ugift
2. Gift/samboer
3. Enke/enkemann
4. Skilt
5. Separert
6. Tidligere registrert partner

Hvis utdnivå = uoppgitt

*Utdnivaa

Hva er din høyeste fullførte utdanning?

1. Grunnskole Fullført grunnskolenivå
2. Videregående opplæring Fullført videregående opplæring eller fagskole
3. Universitet eller høyskole, 4 år eller mindre
4. Universitet eller høyskole, mer enn 4 år

*AntPers

Vi vil gjerne ha en oversikt over de personene som tilhører husholdningen. Til husholdningen regner vi alle personer som er fast bosatt i boligen, og som har felles matbudsjett. Personer som er fast bosatt i boligen, men som er borte fra hjemmet, f.eks. på grunn av arbeid skal regnes med.

Vi har registrert at følgende ^AntReg personer tilhører husholdningen (Liste over husholdsmedlemmene)

Består husholdningen av disse personene nå, eller er det noen som skal legges til eller trekkes fra?

- 1.Husholdningen stemmer
- 2.Personer skal både legges til og trekkes fra
- 3.Person (er) skal legges til

4. Person(er) skal trekkes fra

Hvis Nye = 2 eller 4

AntUt

Hvilke personer er det som ikke tilhører husholdningen?

Hvis Nye = 2 eller 3

AntNye

Hvor mange personer utenom [deg/disse] tilhører husholdningen?

For hver person som ikke er hentet fra register

Oppgi navn, fødselsdato og kjønn

*Avslutt

Husholdningen består nå av

LISTE OVER HUSHOLDNINGSMEDLEMMER

Hvis dette stemmer merker du av for ferdig.

Hvis ikke må du gå tilbake og rette opp

1. Ja, det er korrekt

For alle unntatt IO (Slekt)

*Slekt

Hvilket familieforhold har NAVN til deg? Trykk <ENTER> om avmerket svaralternativet er riktig.

1. Ektefelle
2. Samboer
3. Sønn/datter
4. Stesønn/stedatter
5. Søsken/halvsøsken
6. Stesøsken
7. Foreldre
8. Steforeldre
9. Svigerforeldre
10. Svigersønn/-datter
11. Besteforeldre
12. Barnebarn
13. Annen slektning av IO
14. Annen ikke-slektning

Hvis alder > 15 år

*Siv

Er [han/hun] gift eller samboende?

1. Ja, gift/registrert partner
2. Ja, samboende
3. Nei

hh_barn_uh (Spm4)

Har du eller din evt. ektefelle/samboer barn som bor hos deg/ dere mindre enn halvparten av tiden? Dette gjelder barn som ikke er registrert i husholdningen allerede.

HER REGISTRERES BARE BARN SOM IKKE ER MED I HUSHOLDNINGSOVERSIKTEN

1. Ja → hh_antbarn
2. Nei → bt_type

Hvis hh_barn_uh = 1

hh_antbarn (Spm4_antbarn)

Vi vil da gjerne vite hvor mange?

_____antall

Barn og tilsynsordninger for barn

Type og omfang av barnetilsyn - barn 1-5 år

Stilles om alle barna i husholdningen (1 - 5 år)

bt_type (spm27a)

I denne undersøkelsen ønsker vi å kartlegge tilsynsordninger for barn i alderen 1-5 år i familien. Vi starter med NAVN.

Hva slags type tilsyn eller barnepass har NAVN på dagtid? Dersom du/dere har flere ordninger for NAVN, ber vi deg svare den som du/dere bruker mest.

1. Barnehage	→	bt_privkom
2. Familiebarnehage	→	bt_privkom
3. Slekting utenom husholdningen	→	bt_aapen_bh
4. Dagmamma	→	bt_aapen_bh
5. Praktikant/ au pair	→	bt_aapen_bh
6. Åpen barnehage/ barnepark / lekepark	→	bt_aapen_bh
7. Mor, far eller annen person i husholdningen	→	bt_hvem

Hvis bt_type = 7

bt_hvem (spm BT27)

Hvem passer hovedsakelig NAVN på dagtid?

1. Mor	→	bt_aapen_bh
2. Far	→	bt_aapen_bh
3. Annen person i husholdningen	→	bt_aapen_bh

Hvis bt_type = 1 eller 2

bt_privkom (BT27_1)

Er dette en privat eller kommunal barnehage?

- Privat barnehage
- Kommunal barnehage

Hvis bt_type= 1 eller 2

bt_alder (BT27_2)

Hvor gammel var NAVN da han/hun begynte i barnehagen? Oppgi alder i år og måneder.

_____år og _____mnd

Stilles om alle barna i husholdningen 1 - 5

Hvis bt_type = 1 eller 2

bt_oppholdstid

Hvor mange timer kan NAVN være i barnehagen?

- Inntil 24 timer i uken
- 25 til 40 timer i uken
- 41 timer eller mer i uken 41 timer eller mer tilsvarer heltidsplass

Hvis bt_type = 1 eller 2

bt_leveres (BT28_ly)

Når blir NAVN levert i barnehagen?

Kl. _____

bt_hentes (BT28_lz)

Når hentes vanligvis NAVN i barnehagen?

Kl. _____

Hvis bt_type = 1 eller 2

bt_dager

Hvor mange dager i uken er NAVN vanligvis i barnehagen?

1. 1-2 dager
2. 3-4 dager
3. 5 dager
4. Varierer fra uke til uke

Hvis bt_type = 1 eller 2

bt_aapningstid (Nytt spørsmål 3)

Hva er barnehagens normale åpningstid?

Fra kl _____ til kl _____

bt_aapningstid_1 (Fokusgrpspm3)

Har du/dere behov for lengre åpningstider i barnehagen til NAVN enn det som er i dag?

1. Ja
2. Nei

Hvis bt_aapningstid_1 = ja

bt_aapningstid_1_naar (Fokusgrpspm3a)

Har dere behov for lenger åpningstid om morgen eller ettermiddag/kveld?

1. Morgen
2. Ettermiddag/ kveld

Hvis bt_type = 1 eller 2

bt_avtale (BT29_lx)

Du har oppgitt at NAVN har *heltids/deltids* (filter på *bt_oppholdstid* = 3 → *heltids*, hvis 1 eller 2 → *deltid*) barnehageplass. Er det denne avtalen om oppholdstid som passer du/dere best, eller skulle du/dere ønske at NAVN kunne få avtale om lengre/kortere oppholdstid?

1. Passe oppholdstid
2. Ønsker lengre oppholdstid
3. Ønsker kortere oppholdstid

Hvis bt_type = 3 - 8

bt_aapen_bh (BT27_3)

Åpen barnehage er et tilbud der barna ikke har fast plass, men kommer sammen med en voksen som må være sammen med barnet i den tiden de er til stede i barnehagen.

Hender det at NAVN er i åpen barnehage?

1. Ja
2. Nei, har ikke et slikt tilbud i nærområdet
3. Nei, kjenner ikke til ordningen
4. Nei, har ikke behov

Foreldrebetaling

Stilles om alle barna i husholdningen 1 – 5

Hente tilsynsordning fra bt_type (unntatt foreldre alt 7)

fb_utgift (spm 30a)

Jeg skal nå stille noen spørsmål om utgifter dere har til barnetilsyn. Omtrent hvor mye betaler du/dere for _____<tilsynsordning> for NAVN? Du kan velge å oppgi beløpet per måned, for 6 måneder eller for ett år. Hvis IO ikke betaler noe for tilsynsordningen, skriv «0».

_____ kroner per måned
 _____ 6. måneder
 _____ kroner per år

Hvis bt_type= 1, 2 eller 4 og hvis fb_utgift> 0

fb_mat (BTXX-2x)

Er dette inkludert penger til mat, eller kostpenger?

1. Ja
2. Nei

Hvis fb_mat = 2

fb_utgift_mat (BTXX-dbx_k)

Omtrent hvor mye betaler du/ dere i kostpenger? Du kan velge å oppgi beløpet per måned, for 6 måneder eller for ett år. Hvis IO er usikker, prøv å få et anslag.

_____ kroner per måned
 _____ 6. måneder
 _____ kroner per år

Hvis fb_utgift> 0

fb_mnd (BTXX-1y)

Hvor mange måneder i 2023 kommer du/dere til å betale for NAVN?

_____ antall måneder

Stilles ikke flere ganger (hvis det allerede er besvart fot et barn i barnehagealder)

fb_gratis (spm31a)

Kjenner du/dere til ordningen om gratis kjernetid i barnehage?

Gratis kjernetid er en ordning hvor barn kan få opptil 20 timer gratis opphold i barnehagen i uka. Tilbys familier med lav samlet årsinntekt.

1. Ja
2. Nei

Hvis bt_type = 1,2 og hvis fb_gratis = 1 og hvis barn over to år.

fb_gratis_bruk (spm31a-2)

Benytter du/dere ordningen med gratis kjernetid i barnehagen for NAVN?

1. Ja
2. Nei

Stilles ikke flere ganger (hvis det allerede er besvart fot et barn i barnehagealder)

fb_redusert (spm31b)

Kjenner du/dere til ordningen med redusert foreldrebetaling

(søskenmoderasjon, inntektsgradert foreldrebetaling o.l.) i barnehage?

Redusert foreldrebetaling: Hvis prisen for barnehage overstiger 6 prosent av familiens samlede inntekt skal man ha en redusert pris.

1. Ja
2. Nei

Hvis bt_type = 1,2 og hvis fb_redusert = 1

fb_redusert_bruk (spm31b-2)

Benytter du/dere redusert foreldrebetaling for NAVN?

1. Ja
2. Nei

Om barnehagen

Stilles kun om barnet som er trukket 1 – 5

Hvis bt_type = 1,2

bt_bh_gruppe (BT28-2x1)

Nå kommer noen spørsmål om barnehagen til NAVN (*kun barnet som er trukket*).

Omtrent hvor mange barn er det i barnegruppen/avdelingen til NAVN?

1. 9 barn eller færre
2. 10 – 14 barn
3. 15 – 18 barn
4. 19 barn eller flere

bt_bh (BT28-2x3)

Omtrent hvor mange barn er det i barnehagen til NAVN?

1. 18 barn eller færre
2. 19-54 barn
3. 55-99 barn
4. 100 barn eller flere

til alle

bt_valg (spm32a)

Sett at du/dere hadde samme arbeids-/studiesituasjon som i dag. Hvilken type ordning, eller hvilke typer ordninger ville du/dere valgt for NAVN dersom du/dere ikke trengte å tenke på hva det kostet, eller tilgjengeligheten? Du kan velge flere typer.

1. Barnehage
2. Familiebarnehage
3. Slektning
4. Dagmamma
5. Praktikant/ au pair
6. Åpen barnehage/ barnepark/ lekepark
7. Mor, far eller annen person i husholdningen
8. Annen

Hvis bt_valg = 1 eller 2

bt_valg_privkom (BT32a)

Vil du/dere foretrekke privat eller kommunal barnehage?

1. Privat barnehage
2. Kommunal barnehage
3. Spiller liten/ ingen rolle

Om man søker, og årsaker til ikke å ha barn i barnehage

Stilles om alle barna i husholdningen 1 – 5

Hvis bt_type = 3 – 7

bt_bh_soekke (spm34)

Har du/dere søkt om barnehageplass for NAVN for barnehageåret 2023/2024?

1. Ja

2. Nei

Hvis *bt_bh_soeke* = 1

bt_bh_plass (Nytt 32a3)

Har NAVN fått plass i barnehage?

1. Ja
2. Nei

Hvis *bt_bh_plass* = 2

bt_bh_venteliste

Står NAVN på venteliste?

1. Ja
2. Nei

Hvis *bt_bh_soeke* = 1

bt_bh_barnehagefakta (Barnehagefakta)

Hadde du/dere undersøkt på *barnehagefakta.no* før du/dere søkte på barnehageplass?

1. Ja
2. Nei

Kun for trukket barn og hvis *bt_bh_soeke* = 1

bt_bh_timer

Hvor mange timer per uke i barnehagen ønsker du/dere for NAVN. Ønsker du/dere ...

1. Inntil 24 timer per uke
2. 25-40 timer per uke
3. 41 timer eller mer per uke

Stilles kun om barnet som er trukket 1 – 5 år

Hvis *bt_bh_soeke* = 2

bt_bh_ikke (spm37a1)

Hva er årsaken til at du/dere ikke har søkt, og ikke kommer til å søke om barnehageplass for NAVN? Jeg skal nå lese opp noen vanlige årsaker til ikke å ha barnehageplass. For hver og en av dem skal du svare hvor viktig denne årsaken er for deg/dere. Du kan svare veldig viktig, ganske viktig, verken viktig eller uviktig, lite viktig eller ikke viktig.

1. Barnehageplassen er for dyr
2. Familiens samlede økonomiske belastning for barnehage/SFO blir for stor
3. Trenger ikke barnehageplass på nåværende tidspunkt
4. Mor eller far er fortsatt i foreldrepermisjon
5. Det er viktig at barnet er sammen med mor/far de første årene
6. *Stilles kun til personer med innvandrerbakgrunn*
Barnet må først lære morsmålet
7. Jeg/vi ønsker ikke å miste kontantstøtten
8. En av foreldrene er likevel hjemme
9. Det er for lang avstand til barnehagen
10. Barnehetilbudet passer ikke
11. Barnet er for ungt til å gå i barnehage

Veldig viktig

Ganske viktig

Verken viktig eller uviktig

Lite viktig

Ikke viktig

Hvis *bt_bh_soeke* = 2

bt_bh_halvpris (BT34b_1 Heltid)

Hvis du/dere ble tilbudt en heltids barnehageplass til halv pris, ville du/dere tatt imot den?

1. Ja
2. Nei

Hvis *bt_bh_halvpris* = 2

bt_bh_gratis (BT34b_2Heltid)

Hvis du ble tilbudt en plass gratis, ville du tatt imot den?

1. Ja
2. Nei

Hvis *bt_bh_soeke* = 2, og hvis *bt_bh_gratis* = 2

bt_bh_gratis_deltid

Hvis du kunne få en gratis barnehageplass med inntil 20 timer per uke ville du tatt den?

1. Ja
2. Nei

Kontantstøtte til småbarnsforeldre

Spørsmål 44 - 53 besvares bare av IO med kontantstøttebarn. (1-åringer og 2-åringer på intervjutidspunktet). IO med yngste barn som er eldre (fylt 3 år eller eldre på intervjutidspunktet) → Spørsmål arb_aktivitet
Skal ikke stilles til barn med heltidsplass i barnehage.

Nå skal vi over til noen spørsmål om kontantstøtten. Vil du at jeg skal si litt om ordningen før vi går i gang?

HVIS IO ØNSKER MER INFORMASJON: Kontantstøtte kan gis til barn mellom ett og to år og for adoptivbarn som ikke har begynt på skolen. Stønaden gis til foreldre med barn som ikke har barn på fulltid i barnehage.

kt_faar (spm44a)

Får du/dere kontantstøtte for NAVN?

1. Ja
2. Nei

kt_hvem

Er det far, mor eller andre som er hjemme med barnet?

1. Far
2. Mor
3. Slektning
4. Dagmamma
5. Praktikant/ au pair

Hvis *kt_faar* = 1

kt_hvor_lenge (spm46a)

Hvor lenge har du/dere planer om å fortsette med kontantstøtte for NAVN (*filter på yngste barn*)? Svar ut fra hvor gammelt barnet kommer til å være når du/dere slutter med kontantstøtte.

1. Barnet 1 - 1 ½ år
2. Barnet 1 ½ - 2 år
3. Usikker

Hvis *kt_faar* = 1

Nå skal vi stille deg noen spørsmål om årsakene til at du/dere mottar kontantstøtte.

kt_aarsaker (spm48)

Hvor stor betydning hadde følgende forhold for at du/dere valgte kontantstøtten? Jeg vil at du for hvert av forholdene skal svare om du/dere mener det var veldig viktig, ganske viktig, verken viktig eller uviktig, lite viktig eller ikke viktig.

1. Du/dere får mer tid til barnet/barna **Barnet er i barnehage noen dager og IO får mindre I kontantstøtte**
2. Det vil lønne seg økonomisk
3. Du/dere kan arbeide mindre
4. Du/dere kan slutte å arbeide
5. Du/dere ønsker en annen og mer fleksibel barnetilsynsordning enn barnehage (dagmamma, praktikant o.l.)
6. Du/dere venter til dere får barnehageplass
7. Du/dere ønsker å være hjemme sammen med barnet **IO får hele kontantstøtten og er sammen med barnet hele tiden**
8. *Stilles ikke hvis IO = mann*
Ønsker å være hjemme med barnet for å amme
9. *Stilles ikke til aleneforsørgere eller hvis IO = mann*
Far ønsker å være hjemme
10. *Stilles ikke til aleneforsørgere eller hvis IO = mann*
Far kan arbeide mindre

Veldig viktig

Ganske viktig

Verken viktig eller uviktig

Lite viktig

Ikke viktig

Hvis bt_hvem = IO og hvis kt_faar = 1

kt_tilsyn (spm49a)

Har du tilsyn for barn som ikke tilhører husholdningen i perioden du mottar kontantstøtte?

1. Ja
2. Nei

Hvis kt_tilsyn = 1

kt_tilsyn_antall (Spm49a_b)

Hvor mange barn har du tilsyn for?

1. Ett barn
2. To barn
3. Tre eller flere barn

Hvis bt_hvem = ektefelle / samboer, og hvis kt_faar = 1

kt_tilsyn_partner (spm49b)

Har ektefellen din / samboeren din tilsyn for barn som ikke tilhører husholdningen i perioden dere får kontantstøtte?

1. Ja
2. Nei

Hvis kt_tilsyn_partner = 1

kt_tilsyn_partner_antall (Spm49b_b)

Hvor mange barn har samboeren din/ ektefellen din tilsyn for?

1. Ett barn
2. To barn

3. Tre eller flere barn

kt_bh_soeke

Har du/dere søkt barnehageplass for perioden du/dere mottar kontantstøtte?

1. Ja
2. Nei

Hvis kt_bh_soeke = 2

kt_bh_soeke_avvik (Spm50)

Dersom kontantstøtten skulle avvikles ville du/dere da ha søkt barnehageplass for NAVN?

1. Ja
2. Nei

Spørsmål skal gå til IO som har barn som ikke går i barnehage, og har barn i barnehagealder (1-6 år)

kt_bh_tattut (spm53a)

Har du/dere tatt ut eldre barn fra barnehagen fordi du/dere mottar kontantstøtte for NAVN?

1. Ja
2. Nei

Spørsmål skal gå til IO som har barn som går i barnehage

kt_bh_kortere (spm53b)

Har du/dere valgt deltidsplass i barnehage for barn i husholdningen som ikke omfattes av kontantstøtten fordi du/dere mottar kontantstøtte for NAVN?

1. Ja
2. Nei

Vurderinger av ulike tilsynsordninger

Stilles kun om barnet som er trukket 1 – 5 år

bt_ordninger (spm25)

Nå kommer noen spørsmål om hva du/dere mener om ulike ordninger for barnetilsyn generelt.

Hva slags type tilsyn synes du passer best for barn som er:

- a 1 åringer?
- b 2 åringer?
- c 3 åringer?
- d 4 åringer?
- e 5 åringer?

Hvis respondent gir svaralternativ 1 for to aldersgrupper etter hverandre setter vi 1 som svar for de resterende aldersgruppene.

Svaralternativer:

1. Barnehage
2. Familiebarnehage
3. Slektning
4. Dagmamma
5. Praktikant/ Au pair
6. Åpen barnehage/ Barnepark / Lekepark
7. Mor, far eller annen person i husholdningen

8. Annen

Hvis *bt_type = 1,2, og/eller bt_bh_søke = 1*

bt_bh_viktig (spm BT XX-1)

Så kommer noen spørsmål om hva du/dere mener er viktig med å ha barn i barnehage.

Jeg leser nå opp noen faktorer, og for hver av dem skal du svare om dette er veldig viktig, ganske viktig, verken viktig eller uviktig, lite viktig eller ikke viktig for deg.

1. at barnet får venner
2. at barnet får leke med andre barn
3. at barnet får tilsyn/omsorg utenfor hjemmet
4. at barnet lærer norsk/ får språkstimulering (f.eks. styrket norskopplæring/tegnspråkopplæring) i barnehagen
5. at barnet forberedes på skolegang
6. at barnet får delta i et tilbud som støtter din/deres religion eller livssyn

Veldig viktig

Ganske viktig

Verken viktig eller uviktig

Lite viktig

Ikke viktig

Hvis *bt_type = 1,2, og/eller bt_bh_søke = ja*

bt_bh_faktorer (Spm BT_xx_2)

Jeg skal lese opp noen faktorer som kan være av betydning når man søker barnehageplass. For hver og en av dem skal du svare hvor viktig dette var for deg/dere sist dere søkte. Du kan svare veldig viktig, ganske viktig, verken viktig eller uviktig, lite viktig eller ikke viktig.

Barnehagens:

1. avstand til hjem eller arbeidsplass
2. omdømme eller rykte
3. størrelse, altså hvor mange barn som går i barnehagen
4. uteareal (lekeplass, hage, størrelse på tomte og området barnehagen ligger i)
5. lokaler
6. pedagogisk profil / satsningsområder (natur og miljø, friluft, religion o.l.)
7. mattilbud (både pris og kvalitet)
8. åpningstider
9. mulighet til å gå i samme barnehage som søsken
10. mulighet til å gå sammen med barn som skal begynne på samme barneskole

Veldig viktig

Ganske viktig

Verken viktig eller uviktig

Lite viktig

Ikke viktig

SFO

Stilles til alle barna i husholdningen trinn 1. – 4.

Instruks til intervjuer: I Oslo og noen få andre steder kalles SFO for AKS (aktivitetsskole).

sfo_deltakelse

Nå kommer noen spørsmål om SFO. Deltar NAVN på SFO?

1. Ja
2. Nei → sfo_hindrer

Hvis sfo_deltakelse = 1

sfo_plass_type

Har NAVN hel eller deltidsplass på SFO?

1. Heltidsplass
2. Deltidsplass

Hvis sfo_plass_type = 1

sfo_timer_heltid

Hvor mange timer pr uke kan NAVN være på SFO med en heltidsplass?

_____ timer

Hvis sfo_plass_type = 2

sfo_timer_deltid

Hvor mange timer i uke kan NAVN være på SFO med en deltidsplass?

_____ timer

Hvis sfo_deltakelse = 1

sfo_naar

Når pleier NAVN å være på SFO? Bare morgner, bare ettermiddager eller både morgner og ettermiddager?

- 1) Bare morgener
- 2) Bare ettermiddager
- 3) Både morgener og ettermiddager

Hvis sfo_naar = 1 eller 3

sfo_til

Når pleier NAVN vanligvis å komme til SFO?

Kl ____ ____

Hvis sfo_naar = 2 eller 3

sfo_fra

Når pleier vanligvis NAVN å gå hjem eller bli hentet fra SFO?

Kl ____ ____

Hvis sfo_deltakelse = 1

sfo_dager

Hvor mange dager i uken er NAVN vanligvis i SFO?

1. 1-2 dager
2. 3-4 dager
3. 5 dager
4. Varierer fra uke til uke

Hvis sfo_deltakelse = 1

sfo_aapningstid

Har du/dere behov for lengre åpningstider ved SFO?

1. Ja
2. Nei

Hvis sfo_deltakelse = 1

sfo_avtale

Du har oppgitt at NAVN har heltids/deltidsplass (filter på

SFO_plass_type, hvis 1 = heltid, hvis 2 = deltid) på SFO. Er dette den

oppholdstiden som passer deg/dere best eller kunne du/dere ønske at NAVN fikk kortere eller lengre oppholdstid?

1. Ønsker lengre oppholdstid
2. Ønsker kortere oppholdstid
3. Passe oppholdstid

Hvis sfo_plass_type = 2

sfo_deltid_aarsak

Hva er den viktigste årsaken til at dere ikke har full plass i dag?

1. Økonomiske årsaker
2. En av foreldrene er hjemme og kan passe barnet
3. Fikk ikke heltidsplass
4. Barnet deltar i andre aktiviteter
5. Barnet kan være alene hjemme før og etter skolen
6. Barnet liker seg ikke på SFO
7. Vi ønsker ikke at barnet skal ha for lange dager
8. Det er andre i husholdningen som kan passe barnet
9. Annet

Hvis sfo_deltakelse = 2

sfo_hindrer

Jeg skal nå lese opp noen vanlige hindrer til at barn ikke går på SFO. For hver av årsakene vil vi at du angir hvor relevant det er i forhold til din/deres situasjon. Er det veldig relevant, litt relevant, verken relevant eller irrelevant, litt irrelevant eller helt irrelevant?

1. Har ikke fått plass
2. Reiseveien er for lang
3. Har ikke skyss til/fra SFO
4. SFO er for dyrt
5. SFO tilbyr ikke de aktivitetene mitt barn liker å gjøre
6. Barnet deltar på andre aktiviteter
7. Mattilbudet (kvalitet og pris)
8. Barnet kan være alene hjemme før og etter skolen
9. Barnet kan være hjemme sammen med andre i familien før og etter skolen (mor, far, søsken eller andre i husholdet)
10. Barnet får ikke riktig tilrettelegging på SFO
11. Barnet trives ikke på SFO
12. Få av barnets venner går på SFO

Veldig relevant

Litt relevant

Verken relevant eller irrelevant

Litt irrelevant

Helt irrelevant

Utgifter til SFO

Stilles til alle barna i husholdningen trinn 1 – 4

Hvis sfo_deltakelse = 1

sfo_utgift

Kan du si meg omtrent hvor mye du/dere betaler for SFO for NAVN?

Kostpenger og evt. andre utgifter knyttet til SFO skal inkluderes Du kan oppgi beløpet per måned eller per år.

_____ kroner per måned

_____ kroner per år

Hvis sfo_deltakelse = 1

sfo_mnd

Hvor mange måneder i 2023 kommer du/dere til å betale for NAVN?

_____ antall måneder

Hvis barnet går i 2 - 4 trinn

sfo_ferie

Var NAVN på SFO i sommerferien 2022?

1. Ja
2. Nei

Hvis sfo_ferie = 1

sfo_ferie_betaling

Betalte du/dere ekstra for dette?

Dersom IO ikke vet, bruk "vet ikke" knappen.

1. Ja
2. Nei

Hvis sfo_ferie_betaling = 1

sfo_ferie_utgift

Hvor mye betalte du/dere? Du kan oppgi beløpet per feriemåned eller per ferieuke.

_____ kr pr feriemåned

_____ kr pr ferieuke

Hvis barnet er født i 2016

sfo_gratis

Kjenner du/dere til at 1. klassinger får 12 timer gratis SFO?

12t gratis SFO i uken gjelder kun 1.klassinger.

1. Ja
2. Nei

Hvis sfo_gratis = 1

sfo_gratis_bruk

Benytter du/dere 12 timer gratis SFO for NAVN?

1. Ja
2. Nei

Hvis sfo_gratis_bruk = 2

sfo_gratis_ikkebruk

Hva er årsaken til at du/dere ikke benytter 12 timer gratis SFO for NAVN?

1. Reiseveien er for lang
2. Har ikke rett på skyss til/fra SFO
3. SFO tilbyr ikke de aktivitetene mitt barn liker å gjøre
4. Barnet deltar på andre aktiviteter
5. Barnet kan være alene hjemme før og etter skolen
6. Barnet kan være hjemme sammen med andre i familien før og etter skolen (mor, far, søsken eller andre i husholdet)
7. Barnet får ikke riktig tilrettelegging på SFO
8. Barnet trives ikke på SFO
9. Få av barnets venner går på SFO
10. Mattilbudet er for dyrt

Stilles til alle barna i husholdningen trinn 1 – 4

sfo_redusert

Kjenner du/dere til redusert foreldrebetaling i SFO?

Redusert foreldrebetaling: Hvis prisen for en SFO-plass overstiger 6 prosent av husholdningens samlede inntekt, skal man ha en redusert pris.

1. Ja
2. Nei

Hvis sfo_reduisert = 1

sfo_reduisert_bruk

Benytter du/dere redusert foreldrebetaling for NAVN?

1. Ja
2. Nei

Hvis mer enn 1 barn i SFO alder

sfo_moderasjon

Kjenner du/dere til søskenmoderasjon i SFO?

Søskenmoderasjon: Hvis man har flere barn i SFO får man automatisk søskenrabatt.

1. Ja
2. Nei

Hvis sfo_moderasjon = 1

sfo_moderasjon_bruk

Benytter du/dere søskenmoderasjon for NAVN?

1. Ja
2. Nei

Stilles til alle barn i 1. - 4. trinn hvis sfo_deltakelse = 2

sfo_heltid_gratis

Hvis du ble tilbudt en heltidsplass gratis, ville du tatt imot den?

1. Ja
2. Nei

Stilles til barn i 2. - 4. trinn (alle barn 6-9 år bortsett fra de som går i 1. trinn)

sfo_deltid_gratis

Hvis du ble tilbudt en deltidsplass gratis, ville du tatt imot den?

1. Ja
2. Nei

Kvalitet i SFO

Stilles kun til barnet som er trukket

Hvis sfo_deltakelse = 1

sfo_tilbud

Nå kommer noen påstander om SFO-tilbudet du/dere har i dag.
Vil du si at ...

1. personalet er flinke til å skape trivsel blant barna
2. omsorgen for hvert enkelt barn er bra
3. det er nok voksne i forhold til antallet barn
4. kommunikasjonen mellom skolen og SFO fungerer bra
5. kommunikasjonen mellom foreldre og SFO fungerer bra
6. åpningstidene passer godt for deg/dere
7. lokalene er bra
8. uteområdene er gode
9. det finnes mange forskjellige aktiviteter å velge imellom på SFO

10. maten er variert og av god kvalitet
11. barnet mitt har venner på SFO

Helt enig
 Litt enig
 Verken enig eller uenig
 Litt uenig
 Helt uenig

Hvis sfo_deltakelse = 1

sfo_faktorer

Hvor viktig er følgende faktorer for hvorfor du vil ha barnet ditt i SFO.

Er det fordi...

1. Barnet blir passet på av voksne
2. Barnet får venner
3. Barnet får leke med andre barn
4. Barnet får leksehjelp

Veldig viktig
 Ganske viktig
 Verken viktig eller uviktig
 Lite viktig
 Ikke viktig

Hvis sfo_deltakelse = 1

sfo_andretilbud

Har SFO til ditt/dine barn idrettslag, korps, musikkskoler og andre tilbud?

Dersom IO ikke vet, bruk "vet ikke" knappen.

1. Ja
2. Nei

Hvis sfo_andretilbud = 1

sfo_andretilbud_utgift

Koster det penger å delta på noen av disse aktivitetene?

1. Ja
2. Nei

Hvis sfo_andretilbud = 1

SFO_andretilbud_mening

Hva synes du om at SFO har aktiviteter som koster ekstra penger å delta på?

1. Det gir bedre aktiviteter på SFO
2. Det er ekskluderende
3. Det er dyrt for oss
4. Slike aktiviteter bør foregå utenfor SFO
5. Det er fint å slippe å frakte barna til og fra aktiviteter

Tilknytning til arbeidslivet og permisjoner

arb_betalt (Arb2)

Nå kommer noen spørsmål om arbeid. Jobbet du noe i forrige uke? Vi er interessert i alt betalt arbeid, helt ned til én time i uka.

1.	Ja	[KODES SOM SYSSELSATT]	→	arb_virksomhet
2.	Nei		→	arb_bortefra

Hvis arb_betalt = 2 (nei) eller «vet ikke»

arb_bortefra (Arb3)

Selv om du ikke jobbet noe den uka, hadde du en jobb eller en bedrift som du var borte fra?

1. Ja → arb_virkksomhet
2. Nei [KODES SOM IKKE-SYSSELSATT] → perm_1_yb_ikkesys

Hvis arb_betalt = 1 eller arb_bortefra = 1

arb_virkksomhet (Arb4)

Vi vil gjerne vite hvilken type virksomhet du arbeider i. Er du ansatt i privat virksomhet, offentlig virksomhet eller er du selvstendig næringsdrivende?

1. Privat virksomhet
2. Offentlig virksomhet
3. Selvstendig næringsdrivende

Hvis arb_betalt_i = 1 eller arb_bortefra = 1 og arbeidssted hentet fra register

bed_reg (Bedla)

Ifølge våre opplysninger arbeider du i:

<BEDRIFTENS NAVN>
<FILIAL>
<ADRESSE>
<POSTNR, POSTSTED>

Er dette riktig?

1. Ja
2. Nei
3. Ja, men bedriften har byttet navn eller adresse

Hvis bed_reg = 1 og yrke hentet fra register

yrk_reg (Yrk1)

Vi har også registrert følgende yrke:

<Yrke>

Stemmer dette?

1. Ja
2. Nei

Hvis bed_reg = 2 eller 3 eller arbeidssted ikke fra register

bed_navn (Bed1b)

Hva er navnet på den bedriften hvor du jobber?

[TAST INN NAVNET PÅ BEDRIFTEN]

bed_adr

Hva er gate- eller veiadressen til bedriften?

[STRING]

bed_post

Hva heter poststedet eller kommunen hvor bedriften ligger?

[STRING]

bed_virkksomhet

Hva slags virksomhet drives i denne bedriften?

Skriv <. > når det av bedriftens navn klart framgår hva virksomheten går ut på.

yrk_navn (Yrk2)

Hva er ditt yrke i denne bedriften?

[TAST INN NAVNET PÅ YRKE]

yrk_oppgaver

Hva er dine viktigste arbeidsoppgaver?

Skriv <.> dersom det klart framgår av yrkestittelen hva arbeidsoppgavene er.

arb_tidsordning (Arb6)

Hvilken av arbeidstidsordningene jeg nå skal lese opp har du vanligvis?

1. Dagarbeid (mellom kl. 06:00 og 18:00)
2. Arbeid som starter før kl. 06:00 og slutter før 18:00
3. Arbeid som starter i vanlig dagtid, men slutter etter kl. 18:00
4. Fast kveldsarbeid (mellom kl. 18:00 og 22:00)
5. Fast nattarbeid (mellom kl. 22:00 og 06:00)
6. Skiftarbeid
7. Turnusarbeid
8. Annen arbeidstidsordning

arb_timer (Arb7)

Hvor mange timer i uka jobber du vanligvis? Regn med regelmessig overtid og annet ekstraarbeid, også det som gjøres hjemmefra i forblindelse med jobben.

Rund av til nærmeste time. 37,5 skal rundes av til 38.

[TIMER]

Hvis *arb_bortefra = 2* eller *arb_timer < 32 timer*

[Hvis *arb_timer* ≥ 32 timer imputeres verdi 1 - yrkesaktiv.]

arb_aktivitet (Arb1)

Nå skal jeg stille deg noen spørsmål om dine daglige aktiviteter. Betrakter du deg hovedsakelig som ...

1. Yrkesaktiv
2. Arbeidsledig
3. Pensjonist
4. Arbeidsufør
5. Student eller skoleelev
6. Hjemmearbeidende
7. Inne til førstegangstjeneste
8. Annet

arb_klokkeslett (Arb8)

Kan du selv bestemme når du begynner og avslutter arbeidsdagen?

1. Ja, helt
2. Ja, delvis
3. Nei, ikke i det hele tatt

arb_hjemme (Arb9)

Har du mulighet til å jobbe hjemmefra i din jobb?

1. Ja, helt
2. Ja, delvis
3. Nei, ikke i det hele tatt

Hvis *arb_betalt = 1*, eller *arb_bortefra = 1*, og hvis *fb_gratis_bruk = 1*, eller *fb_redusert_bruk = 1*

arb_kjernetid (Arb_kjernetid)

Jobber du mer, mindre eller samme som før som følge av moderasjonsordninger (gratis kjernetid, redusert foreldrebetaling o.l.) i barnehagen?

1. Jobber mer
2. Jobber mindre
3. Jobber samme som før

Spørsmålene under gjelder også permisjon ved adopsjon (adopsjonspermisjon)

Perm (Perm1)

Har du for tiden lønnet eller ulønnet foreldrepermisjon?

1. Ja, lønnet permisjon
2. Ja, ulønnet permisjon
3. Nei, ikke permisjon

Hvis perm = 1

perm_l_tilbake (Perm2)

Omtrent når planlegger du å begynne å jobbe igjen? Angi måned og år.

Måned _____ År _____

Hvis perm = 1

perm_l_totalt (Perm3)

Hvor mange måneder lønnet foreldrepermisjon vil du ta med dette barnet i alt? Hvis du kombinerer permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

perm_ul (Perm4)

Planlegger du å ta noe ulønnet foreldrepermisjon med dette barnet?

1. Ja
2. Nei

Hvis perm_ul = 1

perm_ul_aarsak (Perm4_årsak)

Er det fordi du eller dere venter på barnehageplass eller er det andre årsaker?

1. Barnehageplass
2. Andre årsaker

Hvis perm_ul_aarsak = 2

perm_ul_aarsak_spes

Hvilke årsaker? Du kan velge flere svar.

1. Får ikke barnehageplass på ønsket tidspunkt
2. Mor tar ulønnet permisjon som erstatning for ikke benyttet fedrekvote
3. Ønsker å være hjemme med barnet lengre enn den betalte permisjonen
4. Mor tar ulønnet permisjon for å kunne amme barnet en lengre periode

Hvis perm = 2 eller hvis perm_ul = 1

perm_ul_totalt (Perm5)

Hvor mange måneder ulønnet foreldrepermisjon planlegger du å ta i alt? Hvis du planlegger å kombinere permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

Hvis perm = 2

perm_ul_tilbake (Perm6)

Omtrent når planlegger du å begynne å jobbe igjen? Angi måned og år.

Måned _____ År _____

perm_l_tatt (Perm7)

Hvor mange måneder lønnet foreldrepermisjon har du hatt med dette barnet i alt? Hvis du har kombinert permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Dette spørsmålet gjelder permisjon som allerede er tatt.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

Hvis perm = 3

perm_l_yb (Perm9)

Hadde du noe lønnet foreldrepermisjon da du fikk ditt yngste barn (navn)?

1. Ja
2. Nei

Hvis perm_l_yb = 1

perm_l_yb_totalt (Perm10)

Hvor mange måneder lønnet foreldrepermisjon hadde du med dette barnet i alt? Hvis du kombinerte permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

Hvis perm_l_yb = 2

perm_ul_yb (Perm11)

Hadde du noe ulønnet foreldrepermisjon da du fikk ditt yngste barn (navn)?

1. Ja
2. Nei

Hvis perm_ul_yb = 1

perm_ul_yb_totalt (Perm12)

Hvor mange måneder ulønnet foreldrepermisjon hadde du med dette barnet i alt? Hvis du kombinerte permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Antall måneder _____

Hvis perm_ul_yb = 2

perm_yb_tilbake (Perm13)

Omtrent hvor gammelt var barnet da du begynte å jobbe igjen? Antall år _____ Antall måneder _____

Hvis arb_bortefra = 2

perm_l_yb_ikkesys (Perm14)

Hadde du noe lønnet foreldrepermisjon da du fikk ditt yngste barn (navn)?

1. Ja	→	perm_l_yb_ikkesys_totalt
2. Nei	→	perm_ul_yb_ikkesys

perm_l_yb_ikkesys_totalt (Perm15)

Hvor mange måneder lønnet foreldrepermisjon hadde du med dette barnet i alt? Hvis du kombinerte permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

perm_ul_yb_ikkesys (Perm16)

Hadde du noe ulønnet foreldrepermisjon da du fikk ditt yngste barn (navn)?

- 1. Ja → perm_ul_yb_ikkesys_totalt
- 2. Nei → perm_yb_ikkesys_jobb

perm_ul_yb_ikkesys_totalt (Perm17)

Hvor mange måneder ulønnet foreldrepermisjon hadde du med dette barnet? Hvis du kombinerte permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

perm_yb_ikkesys_jobb (Perm18)

Har du vært yrkesaktiv etter at du fikk dette barnet?

- 1. Ja → perm_yb_ikkesys_jobb_naar
- 2. Nei → kvote

perm_yb_ikkesys_jobb_tilbake (Perm19)

Omtrent hvor gammelt var barnet (navn) da du begynte å jobbe igjen?

Antall år _____ Antall måneder _____

perm_yb_ikkesys_bh

Fikk (navn) barnehageplass ved endt foreldrepermisjon?

- 1. Ja → kvote
- 2. Nei → perm_yb_ikkesys_tilsyn

perm_yb_ikkesys_tilsyn

Hva slags type tilsyn eller barnepass hadde barnet (navn) mellom endt permisjonstid og barnehagestart?

- 1. Mor på ulønnet permisjon
- 2. Far på ulønnet permisjon
- 3. Kombinasjon av flere løsninger
- 4. Andre løsninger

Kvote (Kvot1)

Hvor mange uker synes du at fedrekvoten av foreldrepermisjonsperioden ideelt sett burde være? Vi forutsetter at den totale lengden av stønadsperioden ikke påvirkes.

Fedrekvoten er på 15 uker ved 100 prosent uttak, og 19 uker på 80 prosent uttak.

Antall uker _____

Arbeidssituasjon under uttak av kontantstøtte

Stilles til alle som mottar kontantstøtte, kt_faar = 1

Nå skal vi stille noen spørsmål om din arbeidssituasjon når du/dere mottar kontantstøtte.

Spørsmål stilles til IO som er i jobb og IKKE har permisjon (utenom lønnet fødselspermisjon) (arb_aktivitet = 1) og samtidig mottar kontantstøtte

(kt_faar = 1)

arb_kt (spm51a)

Jobber du mer, like mye som før barnet ble født eller mindre nå når du/dere får kontantstøtte?

1. Jobber mer
2. Jobber som før
3. Jobber mindre → arb_kt_mengde

Hvis arb_aktivitet = 5 og kt_faar = 1

studie_kt (spm51a_s)

Studerer du mer, like mye som før eller mindre nå når du/dere får kontantstøtte?

1. Studerer mer
2. Studerer som før
3. Studerer mindre → studie_kt_mengde

Hvis arb_kt = 3

arb_kt_mengde (spm51b)

Ville du jobbet mindre i denne perioden uansett, eller er det kontantstøtten som gjør dette mulig?

1. Ville jobbet mindre uansett
2. Kontantstøtten gjør det mulig å jobbe mindre

Hvis studie_kt = 3

studie_kt_mengde (spm51b_s)

Ville du studert mindre i denne perioden uansett, eller er det kontantstøtten som gjør dette mulig?

1. Ville studert mindre uansett
2. Kontantstøtten gjør det mulig å studere mindre

Hvis arb_aktivitet = 6 eller perm = 2

hjemme_perm_kt (spm52)

Ville du vært hjemme / hatt permisjon uansett eller er det kontantstøtten som gjør det mulig?

1. Ville vært hjemme uansett
2. Kontantstøtten gjør det mulig å være hjemme

Økonomi

oek_lonn og oek_lonn_spes stilles hvis arb_virksomhet = 1 eller 2

oek_lonn (Lkt24a**)

Vi vil vite omtrent hvor mye du vanligvis har i lønn i hovedarbeidsforholdet ditt. Er det greiest for deg å oppgi dette pr. time, pr. uke, pr. 14. dag, pr. måned eller pr. år?

TIME

UKE

14.DAG

MÅNED

ÅR

oek_lonn_spes (Lkt24b**)

Oppgi lønn pr. time/uke/14.dag/måned/år, før skatt og andre fradrag er trukket fra. Ta med eventuell overtidsbetaling. Hvis IO har problemer med å svare, be om et anslag. Hvis ingen inntekt, marker med 0.

_____ Pr time

_____ Pr. uke

_____ Pr. 14 dag

_____ Pr. måned

_____ Pr. år

oek_vansker (spm66)

Har det i løpet av det siste året hendt at husstanden har hatt vansker med å klare de løpende utgiftene til mat, transport, bolig o.l.? Kan du i så fall si meg om dette har hendt ofte, av og til, sjelden eller aldri?

1. Ja, ofte
2. Ja, av og til
3. Ja, en sjelden gang
4. Nei, aldri

Til enslige: TUSEN TAKK FOR HJELPEN!

Til de som er gift/samboende:

Da er vårt intervju ferdig og vi vil gjerne stille noen spørsmål til ektefellen/samboeren din. Det vil bare ta noen minutter. Er han/hun til stede nå, slik at vi kan intervju ham/henne?

1. Ja → intervju med ektefellen/samboeren
2. Nei → indirekte intervju for å kartlegge ektefelle/samboers yrkessituasjon.

Indirekte intervju

Vi ønsker å stille deg noen spørsmål om din ektefelle/ samboers yrkessituasjon. Dette vil bare ta noen minutter. Først skal vi spørre om din han/hennes daglige aktiviteter.

arb_betalt_i (Arb2_1)

Jobbet ektefellen/samboeren din noe i forrige uke? Vi er interessert i alt betalt arbeid, helt ned til én time i uka.

1. Ja [KODES SOM SYSSELSATT] → arb_virksomhet_i
2. Nei → arb_bortefra_i

Hvis arb_betalt_i = 2 eller «vet ikke»

arb_bortefra_i (Arb3_1)

Selv om hun/han ikke jobbet noe den uka, hadde hun/han en jobb eller en bedrift som han/hun var borte fra?

1. Ja → arb_virksomhet_i
2. Nei [KODES SOM IKKE-SYSSELSATT] → perm_l_yb_ikkesys_i

Hvis arb_betalt_i = 1 eller arb_bortefra_i = 1

arb_virksomhet_i (Arb4_1)

Vi vil gjerne vite hvilken type virksomhet din ektefelle/samboer arbeider i. Er han/hun ansatt i privat virksomhet, offentlig virksomhet eller er du selvstendig næringsdrivende?

1. Privat virksomhet
2. Offentlig virksomhet
3. Selvstendig næringsdrivende

yrk_navn_i (Arb5_1)

Hva er hans/hennes yrke i denne bedriften?

[TAST INN NAVNET PÅ YRKE]

yrk_oppgaver_i

Hva er hans/hennes viktigste arbeidsoppgaver?

Skriv <.> dersom det klart framgår av yrkestittelen hva arbeidsoppgavene er.

arb_tidsordning_i (Arb6_1)

Hvilken av arbeidstidsordningene jeg nå skal lese opp har ektefellen/samboeren din vanligvis?

1. Dagarbeid (mellom kl. 06:00 og 18:00)
2. Arbeid som starter før kl. 06:00 og slutter før 18:00
3. Arbeid som starter i vanlig dagtid, men slutter etter kl. 18:00
4. Fast kveldsarbeid (mellom kl. 18:00 og 22:00)
5. Fast nattarbeid (mellom kl. 22:00 og 06:00)
6. Skiftarbeid
7. Turnusarbeid
8. Annen arbeidstidsordning

arb_timer_i (Arb7a_1)

Hvor mange timer i uka jobber ektefellen/samboeren din vanligvis? Regn med regelmessig overtid og annet ekstraarbeid, også det som gjøres hjemmefra i forbindelse med jobben.

Rund av til nærmeste time. 37,5 skal rundes av til 38.

[TIMER]

Hvis arb_bortefra_i = 2 eller arb_timer_i < 32 timer

[Hvis arb_timer_i >= 32 timer imputeres verdi 1 - yrkesaktiv.]

arb_aktivitet_i (arb1_1)

Hvilke av de alternativene jeg nå skal lese opp passer best til ektefellen/samboeren din sin situasjon. Betrakter hun/ han seg hovedsakelig som ...

1. Yrkesaktiv
2. Arbeidsledig
3. Pensjonist
4. Arbeidsufør
5. Student eller skoleelev
6. Hjemmearbeidende
7. Inne til førstegangstjeneste
8. Annet

arb_klokkeslett_i (Arb8_1)

Kan han/hun selv bestemme når han/hun begynner og avslutter arbeidsdagen?

1. Ja, helt
2. Ja, delvis
3. Nei, ikke i det hele tatt

arb_hjemme_i (Arb9_1)

Har hun/han mulighet til å jobbe hjemmefra i sin jobb?

1. Ja, helt
2. Ja, delvis
3. Nei, ikke i det hele tatt

Hvis arb_betalt = 1, eller arb_betalt_i = 1, eller arb_bortefra = 1, eller arb_bortefra_i = 1 og hvis fb_gratis_bruk = 1 eller fb_redusert_bruk = 1

arb_kjernetid_i (Arb_kjernetid_1)

Jobber han/hun mer, mindre eller samme som før som følge av moderasjonsordninger (gratis kjernetid, redusert foreldrebetaling o.l.) i barnehagen?

1. Jobber mer
2. Jobber mindre
3. Jobber samme som før

Spørsmålene under gjelder også permisjon ved adopsjon (adopsjonspermisjon)

perm_i (Perml_1)

Har ektefellen/samboeren din for tiden lønnet eller ulønnet foreldrepermisjon?

1. Ja, lønnet permisjon
2. Ja, ulønnet permisjon
3. Nei, ikke permisjon

Hvis perm_i = 1

perm_l_tilbake_i (Perm2_1)

Omtrent når planlegger han/hun å begynne å jobbe igjen? Angi måned og år.

Måned _____ År _____

Hvis perm_i = 1

perm_l_totalt_i (Perm3_1)

Hvor mange måneder lønnet foreldrepermisjon vil han/hun ta med dette barnet i alt? Hvis han/hun kombinerer permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

perm_ul_i (Perm4_1)

Planlegger ektefellen/samboeren din å ta noe ulønnet foreldrepermisjon med dette barnet?

1. Ja → perm_ul_totalt_i
2. Nei → Slutt på intervjuet

Hvis perm_i = 2 eller hvis perm_ul_i = 1

perm_ul_totalt_i (Perm5_1)

Hvor mange måneder ulønnet foreldrepermisjon planlegger din ektefelle/samboer å ta i alt? Hvis han/hun planlegger å kombinere permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

Hvis perm_i = 2

perm_ul_tilbake_i (Perm6_1)

Omtrent når planlegger han/hun å begynne å jobbe igjen? Angi måned og år.

Måned _____ År _____

perm_l_tatt_i (Perm8_1)

Hvor mange måneder lønnet foreldrepermisjon har din ektefelle/samboer hatt med dette barnet i alt? Hvis han/hun har kombinert permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

Stilles til alle som har en ektefelle/samboer som er yrkesaktiv (arb_aktivitet_i = 1), men ikke i permisjon (perm_i = 3).

perm_l_yb_i (Perm9_1)

Hadde din ektefelle/samboer noe lønnet foreldrepermisjon da han/hun fikk sitt yngste barn?

Dersom ektefelle/ samboer ikke vet velg alternativ vet ikke/ har ikke barn.

1. Ja
2. Nei
3. Vet ikke/ har ikke barn → Intv slutt

Hvis perm_l_yb_i = 1

perm_l_yb_totalt_i (Perm10_1)

Hvor mange måneder lønnet foreldrepermisjon hadde din ektefelle/samboer med dette barnet i alt? Hvis han/hun kombinerte permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

Hvis perm_l_yb_i = 2

perm_ul_yb_i (Perm11_1)

Hadde din ektefelle/samboer noe ulønnet foreldrepermisjon da han/hun fikk sitt yngste barn?

1. Ja
2. Nei

Hvis perm_ul_yb_i = 1

perm_ul_yb_totalt_i (Perm12_1)

Hvor mange måneder ulønnet foreldrepermisjon hadde din ektefelle/samboer med dette barnet i alt? Hvis han/hun kombinerte permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

Hvis perm_ul_yb_i = 2

perm_yb_tilbake_i (Perm13_1)

Omtrent hvor gammelt var barnet da din ektefelle/samboer begynte å jobbe igjen?

Antall år _____ Antall måneder _____

Hvis arb_bortefra_i = 2

perm_l_yb_ikkesys_i (Perm14_1)

Hadde din ektefelle/samboer noe lønnet foreldrepermisjon da han/hun fikk sitt yngste barn?

1. Ja → perm_l_yb_ikkesys_totalt_i
2. Nei → perm_ul_yb_ikkesys_i
3. Vet ikke/ har ikke barn → Intv slutt

perm_l_yb_ikkesys_totalt_i (Perm15_1)

Hvor mange måneder lønnet foreldrepermisjon hadde din ektefelle/samboer med dette barnet i alt? Hvis han/hun kombinerte permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

perm_ul_yb_ikkesys_i (Perm16_1)

Hadde din ektefelle/samboer noe ulønnet foreldrepermisjon da han/hun fikk sitt yngste barn?

1. Ja → perm_ul_yb_ikkesys_totalt_i

2. Nei → perb_yb_ikkesys_jobb_i

perm_ul_yb_ikkesys_totalt_i (Perm17_1)

Hvor mange måneder ulønnet foreldrepermisjon hadde din ektefelle/samboer med dette barnet? Hvis han/hun kombinerte permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

perm_yb_ikkesys_jobb_i (Perm18_1)

Har din ektefelle/samboer vært yrkesaktiv etter at han/hun fikk dette barnet?

1. Ja → perm_yb_ikkesys_jobb_tilbake_i

2. Nei → Slutt på intervju

perm_yb_ikkesys_jobb_tilbake_i (Perm19_1)

Omtrent hvor gammelt var barnet da din ektefelle/samboer begynte å jobbe igjen?

Antall år _____ Antall måneder _____

Spørsmål til ektefelle/ samboer

start_p

Jeg vil gjerne stille deg noen spørsmål om arbeid og foreldrepermisjoner. Det er frivillig å svare på disse spørsmålene, men for at resultatene skal bli gode håper jeg du har anledning til å delta. For å spare intervjuetid, vil det bli brukt informasjon fra Statistisk sentralbyrås utdannings-, fødelands-, og inntektsregistre. Dette er godkjent av Datatilsynet.

Vil du svare nå?

1. Svarer

2. Vil ikke svare → Slutt på intervju

Først skal vi stille noen spørsmål om arbeidssituasjonen din.

arb_betalt_p (Arb2_M)

Jobbet du noe i forrige uke? Vi er interessert i alt betalt arbeid, helt ned til én time i uka.

1. Ja [KODES SOM SYSSELSATT] → arb_virksomhet_p

2. Nei → arb_bortefra_p

Hvis arb_betalt_p = 2 eller «vet ikke»

arb_bortefra_p (Arb3_M)

Selv om du ikke jobbet noe den uka, hadde du en jobb eller en bedrift som du var borte fra?

1. Ja → arb_virksomhet_p

2. Nei [KODES SOM IKKE-SYSSELSATT] → perm_l_yb_ikkesys_p

Hvis arb_betalt_p = 1 eller arb_bortefra_p = 1

arb_virksomhet_p (Arb4_M)

Vi vil gjerne vite hvilken type virksomhet du arbeider i. Er du ansatt i privat virksomhet, offentlig virksomhet eller er du selvstendig næringsdrivende?

1. Privat virksomhet

2. Offentlig virksomhet

3. Selvstendig næringsdrivende

yrk_navn_p (Arb5_M)

Hva er ditt yrke i denne bedriften?

[TAST INN NAVNET PÅ YRKE]

yrk_oppgaver_p

Hva er dine viktigste arbeidsoppgaver?

Skriv <.> dersom det klart framgår av yrkestittelen hva arbeidsoppgavene er.

arb_tidsordning_p (Arb6_M)

Hvilken av arbeidstidsordningene jeg nå skal lese opp har du vanligvis?

1. Dagarbeid (mellom kl. 06:00 og 18:00)
2. Arbeid som starter før kl. 06:00 og slutter før 18:00
3. Arbeid som starter i vanlig dagtid, men slutter etter kl. 18:00
4. Fast kveldsarbeid (mellom kl. 18:00 og 22:00)
5. Fast nattarbeid (mellom kl. 22:00 og 06:00)
6. Skiftarbeid
7. Turnusarbeid
8. Annen arbeidstidsordning

arb_timer_p (Arb7_M)

Hvor mange timer i uka jobber du vanligvis? Regn med regelmessig overtid og annet ekstraarbeid, også det som gjøres hjemmefra i forblindelse med jobben.

Rund av til nærmeste time. 37,5 skal rundes av til 38.

[TIMER]

Hvis $arb_bortefra_p = 2$ eller $arb_timer_p < 32$ timer

[Hvis $arb_timer_p \geq 32$ timer imputeres verdi 1 - yrkesaktiv.]

arb_aktivitet_p (Arb1_M)

Nå skal jeg stille deg noen spørsmål om dine daglige aktiviteter.

Betrakter du deg hovedsakelig som ...

1. Yrkesaktiv
2. Arbeidsledig
3. Pensjonist
4. Arbeidsufør
5. Student eller skoleelev
6. Hjemmearbeidende
7. Inne til førstegangstjeneste
8. Annet

arb_klokkeslett_p (Arb8_M)

Kan du selv bestemme når du begynner og avslutter arbeidsdagen?

1. Ja, helt
2. Ja, delvis
3. Nei, ikke i det hele tatt

arb_hjemme_p (Arb9_M)

Har du mulighet til å jobbe hjemmefra i din jobb?

1. Ja, helt
2. Ja, delvis
3. Nei, ikke i det hele tatt

Hvis $arb_betalt_p = 1$, eller $arb_bortefra_p = 1$, og hvis $fb_gratis_bruk = 1$, eller $fb_redusert_bruk = 1$

arb_kjernetid_p (Arb_kjernetid_M)

Jobber du mer, mindre eller samme som før som følge av moderasjonsordninger (gratis kjernetid, redusert foreldrebetaling o.l.) i barnehagen?

1. Jobber mer
2. Jobber mindre
3. Jobber samme som før

Spørsmålene under gjelder også permisjon ved adopsjon (adopsjonspermisjon)

perm_p (Perm1_M)

Har du for tiden lønnet eller ulønnet foreldrepermisjon?

1. Ja, lønnet permisjon
2. Ja, ulønnet permisjon
3. Nei, ikke permisjon

Hvis perm_p = 1

perm_l_tilbake_p (Perm2_M)

Omtrent når planlegger du å begynne å jobbe igjen? Angi måned og år.

Måned _____ År _____

Hvis perm_p = 1

perm_l_totalt_p (Perm3_M)

Hvor mange måneder lønnet foreldrepermisjon vil du ta med dette barnet i alt? Hvis du kombinerer permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

perm_ul_p (Perm4_M)

Planlegger du å ta noe ulønnet foreldrepermisjon med dette barnet?

1. Ja → perm_ul_totalt_p
2. Nei → kvote_p

Hvis perm_p = 2 eller hvis perm_ul_p = 1

perm_ul_totalt_p (Perm5_M)

Hvor mange måneder ulønnet foreldrepermisjon planlegger du å ta i alt? Hvis du planlegger å kombinere permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Antall måneder _____

Hvis perm_p = 2

perm_ul_tilbake_p (Perm6_M)

Omtrent når planlegger du å begynne å jobbe igjen? Angi måned og år.

Måned _____ År _____

perm_l_tatt_p (Perm8_M)

Hvor mange måneder lønnet foreldrepermisjon har du hatt med dette barnet i alt? Hvis du har kombinert permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

Hvis perm_p = 3

perm_l_yb_p (Perm9_M)

Hadde du noe lønnet foreldrepermisjon da du fikk ditt yngste barn?

1. Ja	→	perm_l_yb_totalt_p
2. Nei	→	perm_ul_yb_p
3. Har ikke barn	→	kvote_p

Hvis perm_l_yb_p = 1

perm_l_yb_totalt_p (Perm10_M)

Hvor mange måneder lønnet foreldrepermisjon hadde du med dette barnet i alt? Hvis du kombinerte permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

Hvis perm_l_yb_p = 2

perm_ul_yb_p (Perm11_M)

Hadde du noe ulønnet foreldrepermisjon da du fikk ditt yngste barn?

1. Ja	→	perm_ul_yb_totalt_p
2. Nei	→	perm_yb_tilbake_p

Hvis perm_ul_yb_p = 1

perm_ul_yb_totalt_p (Perm12_M)

Hvor mange måneder ulønnet foreldrepermisjon hadde du med dette barnet i alt? Hvis du kombinerte permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

Hvis perm_ul_yb_p = 2

perm_yb_tilbake_p (Perm13_M)

Omtrent hvor gammelt var barnet da du begynte å jobbe igjen? Antall

År _____ Antall måneder _____

Hvis arb_bortefra_p = 2

perm_l_yb_ikkesys_p (Perm14_M)

Hadde du noe lønnet foreldrepermisjon da du fikk ditt yngste barn?

1. Ja	→	perm_l_yb_ikkesys_totalt_p
2. Nei	→	perm_ul_yb_ikkesys_p
3. Har ikke barn	→	kvote_p

perm_l_yb_ikkesys_totalt_p (Perm15_M)

Hvor mange måneder lønnet foreldrepermisjon hadde du med dette barnet i alt? Hvis du kombinerte permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

perm_ul_yb_ikkesys_p (Perm16_M)

Hadde du noe ulønnet foreldrepermisjon da du fikk ditt yngste barn?

1. Ja	→	perm_ul_yb_ikkesys_totalt_p
2. Nei	→	perm_yb_ikkesys_jobb_p

perm_ul_yb_ikkesys_totalt_p (Perm17_M)

Hvor mange måneder ulønnet foreldrepermisjon hadde du med dette barnet?

Hvis du kombinerte permisjon med jobb eller studier, ønsker vi at permisjonstiden regnes om til hele måneder.

Eksempelvis vil to måneder med 50% jobb og 50% permisjon tilsvare en måned med permisjon.

Antall måneder _____

perm_yb_ikkesys_jobb_p (Perm18_M)

Har du vært yrkesaktiv etter at du fikk dette barnet?

1. Ja → perm_yb_ikkesys_jobb_tilbake_p
2. Nei → kvote_p

perm_yb_ikkesys_jobb_tilbake_p (Perm19_M)

Omtrent hvor gammelt var barnet (navn) da du begynte å jobbe igjen?

Antall år _____ Antall måneder _____

kvote_p (Kvotel_M)

Hvor mange uker synes du at fedrekvoten av foreldrepermisjonsperioden ideelt sett burde være? Vi forutsetter at den totale lengden av stønadsperioden ikke påvirkes.

Fedrekvoten er på 15 uker ved 100 prosent uttak, og 19 uker på 80 prosent uttak.

Antall uker _____

Hvis arb_aktivitet_p = 1 og kt_faar = 1

arb_kt_p (Far2a)

Jobber du mer, like mye som før barnet ble født eller mindre nå når du/dere får kontantstøtte?

1. Jobber mer
2. Jobber som før
4. Jobber mindre

Hvis arb_kt_p = 3

arb_kt_jobbermindre_p (Far2b)

Ville du jobbet mindre i denne perioden uansett, eller er det kontantstøtten som gjør dette mulig?

1. Ville jobbet mindre uansett
2. Kontantstøtten gjør det mulig å jobbe mindre

Hvis arb_betalt_p=2 og arb_bortefra_p=2

kt_ikkesys_p (Far3)

Er det kontantstøtten som gjør det mulig for deg å ikke være i inntektsgivende arbeid eller ville du vært det uansett?

1. Ville vært det uansett
2. Kontantstøtten gjør det mulig å ikke være i inntektsgivende arbeid

Hvis kt_faar = 1

kt_aarsaker_p (Far4)

Hvor stor betydning hadde følgende forhold for at du/dere benytter kontantstøtten? Jeg vil at du for hvert av forholdene skal svare om du mener det var svært viktig, ganske viktig, verken viktig eller uviktig, lite viktig eller ikke viktig.

1. Du/dere får mer tid til barnet/barna
2. Det vil lønne seg økonomisk
3. Du/dere kan arbeide mindre
4. Du/dere kan slutte å arbeide
5. Du/dere ønsker en annen og mer fleksibel barnetilsynsordning enn barnehage (dagmamma, praktikant o.l.)
6. Du/dere venter til dere får barnehageplass
7. Du/dere ønsker å være hjemme sammen med barnet
8. Stilles ikke hvis ektefelle/samboer som svarer = kvinne

Mor ønsker å være hjemme
9. *Stilles ikke hvis ektefelle/samboer som svarer = kvinne*
Mor kan arbeide mindre

Veldig viktig
Ganske viktig
Verken viktig eller uviktig
Lite viktig
Ikke viktig

Avslutt

Det var det siste spørsmålet i undersøkelsen. Tusen takk for at du kunne delta.

Vedlegg D: Brukertesting

Brukertesting av Undersøkelse om barnetilsyn 2023

Funn fra ekspertvurdering og kognitiv kartlegging

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 1. mars 2023

Vedlegg D: Brukertesting. Vedlegget er beskrevet i siste avsnittet av kapittel 6.1 forstetter

Interne dokumenter 2023/4

Brukertesting av Undersøkelse om barnetilsyn 2023

Innhold

Forord	3
1. Oversikt over testingen av Undersøkelse om barnetilsyn	5
1.1. Spørsmål til testing	5
2. Spørsmål til foresatte med barn i barnehage	6
2.1. Bt_oppholdstid	6
2.2. Bt_valg.....	6
2.3. Bt_ordninger	7
2.4. Bt_bh_viktig	8
2.5. bt_bh	8
3. Spørsmål til foreldre med barn i SFO	9
3.1. sfo_timer_heltid.....	9
3.2. sfo_avtale	9
3.3. sfo_mnd.....	10
3.4. sfo_faktorer	10
3.5. sfo_tilbud.....	10
3.6. sfo_andretilbud og sfo_andretilbud_mening	11
4. Spørsmål om fedrekvote	13
4.1. Kvote1	13
5. Testing og utvikling av framtidige undersøkelser om barnepass/tilsyn	14
Referanser	16

1. Oversikt over testingen av Undersøkelse om barnetilsyn

Testingen av Undersøkelse om barnetilsyn ble delt inn i to faser: Ekspertvurdering, samt kognitiv kartlegging. I slutten av oktober 2022 gjennomførte to skjemaetodikere i metodeseksjonen i SSB en ekspertvurdering av skjemaet. I en slik vurdering baserer vi oss på litteratur, beste praksis og egen erfaring, og forsøker å identifisere mulige problemer knyttet til de ulike fasene i prosessen med å svare på spørsmål: 1) Forstå begreper og spørsmålsformuleringer, 2) hente fram informasjon fra hukommelse eller andre kilder for å svare på spørsmålet, 3) bearbeide framhentet informasjon for å kunne svare på spørsmålet, og 4) velge et av de tilgjengelige svaralternativene, eller formulere et åpent svar (Tourangeau 1984). I tillegg til dette så vi på hvilke spørsmål som kan være utsatt for forskjeller i måling ved overgang fra telefon- til web-intervju, og hvor godt eller dårlig de ulike spørsmålene ville fungert på en smarttelefon-skjerm (Schouten et al., 2019.).

En del av endringsforslagene og anbefalingene ble innarbeidet i en ny versjon av skjemaet. Etter at programmererne hadde satt opp skjemaet i Blaise, testet spørreskjemaetodikerne skjemaet på personer i målgruppen for undersøkelsen i slutten av januar 2023 ved hjelp av kognitiv testing. Denne typen testing tar utgangspunkt i de samme fasene i svarprosessen som ekspertvurderinger. Totalt ble det gjennomført fem brukertester. På grunn av tidspress (undersøkelsen skulle i felt 8./9. februar), ble deltakerne rekruttert internt blant ansatte i SSB. Fire kvinner og en mann deltok i perioden 23.-27. januar. Testene varte ca. 30 minutter, og ble gjennomført på Teams. Av testpersonene hadde én barn i barnehagealder, tre hadde barn i SFO-alder, og en hadde ett barn i barnehagealder, og ett barn i SFO-alder. Tre av de fem hadde et annet morsmål enn norsk.

1.1. Spørsmål til testing

Et begrenset utvalg av spørsmål ble testet. I bolken «barn og tilsynsordninger for barn» ble følgende underkategorier testet: 1) Type og omfang av barnetilsyn, 2) Foreldrebetaling, 3) Om barnehagen, samt 4) Vurderinger av ulike tilsynsordninger. Enkelte av underkategoriene ble ikke testet. «Om man søker, og årsaker til ikke å ha barn i barnehage» ble ikke testet fordi begge testpersonene med barn i barnehagealder, hadde barnehageplass. Det samme gjaldt for «Kontantstøtte til småbarnsforeldre»

I bolken «SFO» ble de fleste spørsmål stilt i brukertestene. Noen få spørsmål om deltid ble ikke stilt fordi alle tre testpersoner hadde heltidsplass i SFO/AKS.

Spørsmålene i bolken «Tilknytning til arbeidslivet og permisjoner» ble ikke prioritert fordi spørsmål om dette temaet kan ta utgangspunkt i Arbeidskraftundersøkelsen, som testes jevnlig. I bolken «Spørsmål til ektefelle/samboer» ble bare spørsmålet «Kvote» med i testingen. Kapittel 2 og 3 gir en oversikt over resultater fra testingen av spørsmål som gikk til henholdsvis de som har barn i barnehage, og de som har barn i SFO.

2. Spørsmål til foresatte med barn i barnehage

2.1. Bt_oppholdstid

Hvor lang oppholdstid har [Barnets navn] i barnehagen?

Intervjuerinstruks i grønn tekst: 41 timer eller mer tilsvarer heltidsplass.

1. Inntil 24 timer i uken
2. 25 til 40 timer i uken
3. 41 timer eller mer i uken

Grønn tekst i intervjuerskjemaet indikerer informasjon til intervjuer som kun skal brukes ved behov, og svaralternativer i svart indikerer at svaralternativene skal leses opp. Brukertestingen viste at begrepet «oppholdstid» var uklart og ukjent. Vi anbefaler derfor å teste ut følgende ordlyd i stedet:

Hvor mange timer kan [Barnets navn] være i barnehagen i uka?

2.2. Bt_valg

Sett at du hadde samme arbeidssituasjon som i dag. Hvilken type ordning, eller hvilke typer ordninger ville du valgt for [barnets navn] dersom du ikke trengte å tenke på hva det kostet, eller tilgjengeligheten? Du kan velge flere typer.

1. Barnehage
2. Familiebarnehage
3. Slektning utenom husholdningen
4. Dagmamma
5. Praktikant /au pair
6. Åpen barnehage / barnepark / lekepark
7. Mor, far eller annen person i husholdningen
8. Annen.

Det var vanskelig for testpersonene å forholde seg til all informasjonen slik den ble presentert i telefonintervjuet: Man skal ta utgangspunkt i samme arbeidssituasjon, men ikke til kostnader eller tilgjengelighet, og dessuten kunne velge flere svaralternativer. Alt dette skaper utfordringer for korttidsminnet, i alle faser av den kognitive prosessen. I et eventuelt web-skjema kan det være enklere å ha oversikt over alle spørsmålets bestanddeler, men vi anbefaler likevel å forkorte, og om mulig forenkle svaroppgaven.

2.3. Bt_ordninger

Nå skal jeg stille deg noen spørsmål om hva du mener om ulike ordninger for barnetilsyn generelt. Vi lurer på hva slags type tilsyn du mener passer best på dagtid, for barn i ulike aldersgrupper fra 1-5 år. Hva slags type tilsyn passer best for «1» åringer?

1. Barnehage
2. Familiebarnehage
3. Slektning utenom husholdningen
4. Dagmamma
5. Praktikant /au pair
6. Åpen barnehage / barnepark / lekepark
7. Mor, far eller annen person i husholdningen
8. Annen.

De åtte svaralternativene er ikke ment å skulle leses opp i telefonintervjuet, og det forutsettes at svarpersonen husker dem fra bt_valg. Brukertestingen viste også her at de lange setningene gjorde den kognitive oppgaven tyngre, og vi anbefaler å forkorte den.

Begrepet «barnetilsyn» var ikke kjent for testpersonene, og flere av dem assosierte det med noe negativt, som barnevern, og ulike offentlige organer som overvåker og kan sanksjonere uønsket atferd. Vi har forstått det slik at begrepet «barnepass» er valgt bort siden det antas å ha for sterke konnotasjoner til passivitet og oppbevaring, mens «tilsyn» antas å ha sterkere konnotasjoner til aktiv handling, underforstått et pedagogisk innhold. Brukertestingen støtter ikke slike antakelser. Det er grunn til å tro at tilsynsbegrepet kan virke avskrekkende, og indikasjonene er heller at det forventes mer av «barnepass» enn en passiv oppbevaring. (Merk også at et begrep kan endre innhold over tid, og «barnepass» var kanskje mer passivt forstått tidligere.)

I utforming av spørsmål er det risikabelt å anta et de mer vitenskapelige og teoretiske definisjonene man har på et begrep, deles av de som er i målgruppen for undersøkelsen. Det er av største viktighet å kartlegge hvilke begrep som er i bruk blant folk, og som best kan fange fenomenet man er ute etter å måle. «Barnepass» er etter vårt syn et slikt folkelig begrep vi tror vil fungere adekvat, og bedre enn andre foreslåtte begreper. I forkant av en ny undersøkelse, anbefaler vi en begrepskartlegging der flere alternativer til «barnetilsyn» prøves ut på testpersoner.

Basert på funnene skissert over vil vi foreslå følgende ordlyd:

Nå kommer noen spørsmål om hva du/dere mener om ulike ordninger for barnepass generelt. Hva slags ordning synes du passer best for barn som er [1-5] år?

En testperson nevnte også at det er en vanskelig vurderingsoppgave å svare på spørsmålet for 1-åringer, men ikke for 2-åringer og eldre. Grunnen til det er at 1-åringer er i overgangsfasen fra å bli passet på av mor/far, til barnehage. Testpersonen synes det ville ha vært lettere hvis det spesifiseres at det gjelder for barn 1 år og yngre. Men det avhenger av hva spørsmålet skal måle – om barnet må ha fylt 1 år eller ikke.

2.4. Bt_bh_viktig

Så kommer noen spørsmål om hva du/dere mener er viktig med å ha barn i barnehage. Jeg leser opp noen faktorer som kan være av betydning for hvorfor man vil ha barnet sitt i barnehage. For hver og en av dem skal du svare om dette er veldig viktig, ganske viktig, verken viktig eller uviktig, lite viktig eller ikke viktig.

1. at barnet får venner
2. at barnet får leke med andre barn
3. at barnet får tilsyn/omsorg utenfor hjemmet
4. at barnet lærer norsk/ får språkstimulering i barnehagen
5. at barnet forberedes på skolegang
6. at barnet får delta i et tilbud som støtter deres livssyn

Spørsmålet inkludert introduksjon blir svært langt over telefon, og har uklare tekniske begreper som «faktorer» og «språkstimulering». De to testpersonene som fikk spørsmål bt_bh_viktig, ble begge usikre på hva som menes med begrepet «livssyn», særlig i sammenheng med barnehage og hva slags tilbud det kan være. Begrepet er abstrakt, og det kan derfor være best å bruke et annet begrep eller gi eksempler. Dimensjonene relevans og viktighet blandes også her: Et barn med norsk som morsmål har kanskje ikke behov for å lære norsk i barnehagen. Vil et «ikke viktig» her bety at det er relevant, men ikke er viktig for foreldrene, eller at det bare ikke er relevant? Vi anbefaler å jobbe videre med dette spørsmålet til en eventuell framtidig undersøkelse. Som en start vil vi anbefale å kutte ned ordlyden i spørsmålet til:

Neste tema er hva du/dere mener er viktig med å ha barn i barnehage. Jeg leser opp noen faktorer, og ber deg vurdere om hver faktor er veldig viktig, ganske viktig, verken viktig eller uviktig, lite viktig eller ikke viktig.

2.5. bt_bh

Omtrent hvor mange barn er det i barnehagen til [Barnets navn]?

1. 18 barn eller færre
2. 19-54 barn
3. 55-99 barn
4. 100 barn eller flere

Dette spørsmålet kommer etter tilsvarende spørsmål om hvor mange barn som er på barnets avdeling. Den eneste testpersonen som fikk spørsmålet, nevnte at det er vanskelig å vite hvor mange barn som går i hele barnehagen. Det ble ikke tid til å teste ut spørsmålet på den andre testpersonen som var i målgruppen for spørsmålet. Spørsmålet bør ideelt sett testes mer, men dette er en klar indikasjon på at dette er et vanskelig faktaspørsmål, og at mer pålitelig informasjon kanskje kan/bør hentes fra andre kilder.

3. Spørsmål til foreldre med barn i SFO

Generelt reagerte flere testpersoner på at SFO og ikke AKS ble benyttet. Derfor foreslår vi å bruke dynamisk tekst og bruke «AKS» i stedet for «SFO» hvis barnet går på skole i Oslo, basert på kommunenummer. Hvis dette er ikke mulig, eller hvis begrepet AKS kan være i bruk flere steder, kan det legges til et filterspørsmål innledningsvis om det kalles AKS eller SFO, slik at riktig begrep brukes i påfølgende spørsmål.

3.1. sfo_timer_heltid

Hvor mange timer pr uke kan [Barnets navn] være på SFO med en heltidsplass?

Dette var det kanskje mest utfordrende spørsmålet i SFO-bolken. Det var krevende for de tre testpersonene å beregne antall timer per uke, fordi tiden før og etter skolen ofte må legges sammen. Dessuten må man få med seg at spørsmålet ikke gjelder hvor mange timer barn *er* i SFO/AKS, men hvor mange timer barnet *kan* være der. En testperson foreslo å spørre om klokkeslett istedenfor: Når SFO åpner, og når SFO stenger. De andre to testpersonene syntes også det ville være enklere å forholde seg til klokkeslett enn å beregne antall timer. En testperson spurte om det ikke er det samme antallet timer for de som har heltidsplass over hele landet, og at man muligens kan slippe å stille spørsmålet.

3.2. sfo_avtale

Du har oppgitt at [Barnets navn] har heltidsplass på SFO. Er dette den oppholdstiden som passer deg best eller kunne du ønske at «Barnets fullstendige navn» fikk kortere eller lengre oppholdstid?

1. Ønsker lengre oppholdstid
2. Ønsker kortere oppholdstid
3. Passe oppholdstid

Det var uklart om spørsmålet refererer til om man ønsker deltids plass eller ikke. «Oppholdstid» er ikke et kjent begrep for alle, og ble blandet sammen med åpningstid. En testperson som hadde heltidsplass ønsket i stedet $\frac{3}{4}$ plass, og svarte «Ønsker kortere oppholdstid». Det er uklart om man må ta utgangspunkt i det som er tilgjengelig, eller det man ønsker, ettersom $\frac{3}{4}$ plass ikke tilbys.

En annen testperson nevnte at hun bare bruker SFO av og til, når skolen har planleggingsdag og barnet bruker ordningen i det som ville vært normal skoletid. Hun var ikke kjent med begrepene heltids- og deltids plass. Et begrep som ble nevnt var «halvplass», tilsvarende deltids plass. I framtidig testing bør det kartlegges hvilke begreper som brukes for heltids- og deltids plass i SFO. En annen mulighet er å spørre om hvilke tidsrom foreldrene ønsker SFO/AKS-tilbudet i.

Avhengig av hva som er informasjonsbehovet, er ytterligere en mulighet å gi sfo_avtale samme struktur som bt_avtale. Hvis barnet har heltidsplass på SFO, kommer bare to svaralternativer opp: passe oppholdstid eller kortere oppholdstid. Omvendt vil gjelde for barn med deltids plass: passe oppholdstid eller lengre oppholdstid.

3.3. sfo_mnd

Hvor mange måneder i 2023 kommer du til å betale for [Barnets navn]?

På dette spørsmålet kom det fram at folk kan være usikre på om SFO/AKS stenger om sommeren eller ikke, særlig hvis det er det første året med AKS/SFO. Overrapportering med en måned vil kunne forekomme, særlig for foreldre som har barn i 1. klasse.

3.4. sfo_faktorer

Jeg leser opp noen faktorer som kan være av betydning for hvorfor man vil ha barnet sitt i SFO. For hver og en av dem skal du svare om dette er veldig viktig, ganske viktig, verken viktig eller uviktig, lite viktig eller ikke viktig.

1. Barnet får tilsyn
2. Barnet får venner
3. Barnet får leke med andre barn
4. Barnet får leksehjelp

Et problem med denne typen holdningsspørsmål, er ofte at de har skjulte forutsetninger som ikke nødvendigvis er oppfylt. Testingen avdekket et tilfelle av dette. En testperson reagerte på faktoren «barnet får leksehjelp». Hun forklarte at det ikke tilbys leksehjelp i barnets SFO og at hun savner dette tilbudet. Hun ønsket seg et ekstra svaralternativ, slik at det var mulig å velge «Leksehjelp tilbys/gis ikke». Merk også de negative konnotasjonene som ble avdekket i tilknytning til tilsynsbegrepet på andre spørsmål.

3.5. sfo_tilbud

Jeg skal lese opp noen påstander om SFO-tilbudet du/dere har i dag. For hver påstand vil jeg gjerne at du angir om du/dere er helt enig, litt enig, verken enig eller uenig, litt uenig eller helt uenig.

Vil du si at ...

1. personalet er flinke til å skape trivsel blant barna
2. omsorgen for/ oppmerksomhet mot hvert enkelt barn er bra
3. det er nok voksne i forhold til antallet barn
4. kommunikasjonen mellom skolen og SFO fungerer bra
5. kommunikasjonen mellom foreldre og SFO fungerer bra
6. åpningstidene passer godt for deg/dere
7. lokalene er bra
8. uteområdene er gode
9. det finnes mange forskjellige aktiviteter å velge imellom på SFO
10. maten er variert og av god kvalitet
11. barnet mitt har venner på SFO

Brukertesting avdekket svakheter ved flere av de ulike påstandene. En testperson svarte «vet ikke» på påstand 3. «Det er nok voksne i forhold til antallet barn», fordi hun bare henter barnet, og ikke har oversikt over antall voksne som er til stede til enhver tid. For 7. «lokalene er bra» var en testperson usikker på hvordan begrepet «lokalene» skulle tolkes; om det handler om hvor bygningen er lokalisert på kartet, eller selve bygningen.

Angående 10. «Maten er variert og av god kvalitet» fortalte en testperson at det ikke tilbys mat hos hennes SFO. Derfor trenges også her et svaralternativ til: «SFO tilbyr ikke mat». For samme påstand

kommenterte en annen testperson at hen vet at maten er *varierte*, fordi de får en oversikt over mat fra SFO. Dermed ville hen ha valgt «helt enig» om spørsmålet bare gjaldt dette. Men om kvaliteten på maten er god var testpersonen usikker på, fordi hen aldri har prøvd maten. Det gjorde det tydelig at det er to spørsmål i ett som kan gjøre vurderingsoppgaven vanskelig.

Om påstandsspørsmål kan det generelt sies at de er kognitivt vanskeligere enn substansielle spørsmål, og oftere fører til målefeil. (Saris m.fl., 2010.) Det mest naturlige er ofte å svare «ja» eller «nei» på om påstandene stemmer, noe som testingen også viste: To testpersoner svarte flere ganger ja/nei på disse spørsmålene, istedenfor å bruke svaralternativene som ble lest opp innledningsvis.

Andre forslag i sammenheng med svarskala var at man bruker samme svarskala gjennomgående, og da heller «i stor grad» ... «i liten grad» enn å angi enighet eller viktighet. En annen testperson foreslo en svarskala fra 1 til 10, hvor det brukes bare ord for kategori 1 og 10.

Uansett anbefaler vi en full omarbeiding av disse spørsmålene ved eventuelle framtidige undersøkelser om barnepass. Påstandsspørsmål bør unngås, og holdningsspørsmålene bør kombineres med faktaspørsmål om holdningsobjektet, for eksempel om leksehjelp tilbys eller ikke. I tilfellet med leksehjelp kan man om ønskelig legge inn spørsmål til de som ikke har et SFO-tilbud om leksehjelp, om foreldrene *ønsker* et slikt tilbud.

3.6. sfo_andretilbud og sfo_andretilbud_mening

Ved mange skoler har idrettslag, korps, musikkskoler og andre tilbud til barn i SFO om opplæring mens de er på SFO. Har de dette på deres SFO?»

Utformingen av spørsmålet sfo_andretilbud ble bedømt som syntaktisk kompleks, og kognitivt krevende. En av testpersonene kunne opplyse om at barnets SFO ikke tilbyr/samarbeider om slike aktiviteter på grunn av skolens gratisprinsipp.

Et forslag til forenkling, som eventuelt kan testes ut videre, er følgende:

Har SFO-en til ditt/dine barn aktivitetstilbud i samarbeid med idrettslag, korps, musikkskoler eller lignende?

Oppfølgingsspørsmålet sfo_andretilbud_mening er formulert slik:

Hva synes du om at SFO har aktiviteter som koster ekstra penger å delta på?

1. Det gir bedre aktiviteter på SFO
2. Det er ekskluderende
3. Det er dyrt for oss
4. Slike aktiviteter bør foregå utenfor SFO
5. Det er fint å slippe å frakte barna til og fra aktiviteter

Et problem med dette spørsmålet, er at sfo_andretilbud ikke nevner noe om at slike tilbud koster penger. Dette kan skape usikkerhet rundt på intensjonen med sfo_andretilbud_mening, og et inntrykk av at det finnes et sosialt ønskelig svar (at det er negativt med tilbud som koster penger).

Et annet grunnleggende problem med spørsmålet, er dårlig sammenheng mellom spørsmålsordlyd og svaralternativer. Når spørsmålet starter med «Hva synes du om at ...» så har man mer en forventning om at alternativene skal være «bra» eller «dårlig», eventuelt skalert: Svært bra, ganske bra, verken bra eller dårlig, ganske dårlig, svært dårlig. I tillegg er svaralternativene veldig lange slik at man må lese dem opp to ganger fordi respondentene ikke husker dem.

Interne dokumenter 2023/4

Brukertesting av Undersøkelse om barnetilsyn 2023

Begge testpersonene som fikk spørsmålet ble usikre, og spurte om de kunne velge flere av alternativene, eller ikke. Per nå er spørsmålet satt opp slik at man bare kan velge ett, men under testen sa moderator at testpersonen kunne velge alle relevante alternativer. Da valgte begge 1,2 og 5. Deretter spurte moderator hvilket de ville ha valgt hvis de må velge den viktigste. Begge testpersonene valgte da svaralternativ 1.

Forslag til å endre dette spørsmålet kan være å gjøre det om til et flervalgsspørsmål, eventuelt med oppfølgingsspørsmål for de som er enige i mer enn ett synspunkt:

Hvilket av synspunktene er du mest enig i?

I forlengelsen av dette kan hvert av alternativene gjøres om til ja/nei spørsmål, men da må en del skrives om:

Synes du at SFO-aktiviteter som koster ekstra penger ...**... gir bedre aktiviteter på SFO?**

Ja/Nei

... er ekskluderende?

Ja/Nei

... er dyrt for dere?

Ja/Nei

... helst ikke bør tilbys?

Ja/Nei

... er bra fordi man slipper å frakte barna til og fra aktiviteter?

Ja/Nei

Dette har igjen andre problemer, og mye kan være vanskelig å ta stilling til. Vi anbefaler derfor grundigere omarbeiding og testing av spørsmål som skal måle holdninger til SFO-aktiviteter som koster ekstra penger, i eventuelle framtidige undersøkelser.

4. Spørsmål om fedrekvote

Spørsmål om fedrekvoter inngikk i bolken om tilknytning til arbeidslivet og permisjoner, som ikke var prioritert til testing. Vi tok imidlertid med et holdningsspørsmål om fedrekvoten, som ble stilt til alle respondenter, uavhengig av deres tilknytning til arbeidslivet eller bruk av ulike permisjonsordninger.

4.1. Kvote1

Hvor mange uker synes du at fedrekvoten av foreldrepermisjonsperioden ideelt sett burde være? Vi forutsetter at den totale lengden av stønadsperioden ikke påvirkes.

Antall uker _____

Spørsmålet inneholder flere fagbegreper som var ikke kjent for alle testpersonene. For eksempel ble en testperson usikker på om fedrekvote og pappa-perm er det samme. Det er også fare for blanding av begrepene «stønadsperioden» med «foreldrepermisjonsperioden». Noen av testpersonene kjente ikke til hvor mange uker stønadsperioden og fedrekvoten innebar. Det kan muligens være til hjelp å inkludere informasjon om dette. Det ville imidlertid kreve mer testing, og bli for mye informasjon/tekst i tilknytning til spørsmålet. For mye informasjon, særlig på telefon, men også web, kan gjøre at IO tar ikke hensyn til alt, eller glemmer hva spørsmålet egentlig handler om.

I tillegg inneholder spørsmålet flere dimensjoner. En testperson nevnte at hun ønsker å redusere fedrekvoten fra 15 til 12 uker, men at hun også ønsker å gjøre det samme for mor, slik at den fleksible kvoten økes. Derfor kan det være usikkerhet rundt hvordan resultatene skal tolkes når IO angir ønske om redusert fedrekvote. Det kan enten bety at man ønsker å øke mødre-kvoten, eller man ønsker å øke den fleksible kvoten.

5. Testing og utvikling av framtidige undersøkelser om barnepass/tilsyn

En generell tilbakemelding fra brukertesting gjaldt bruk av både barnets for- og etternavn i spørsmålsformuleringene. En testperson reagerte negativt på dette, og sa at dette blir veldig formelt. Testpersonen syntes det er bedre å bare bruke fornavn.

Vi spurte også testpersonene om de savnet noe tema i undersøkelsen. En testperson nevnte i denne sammenhengen at hen forventet noen spørsmål om SFO/AKS sommerskole og en annen testperson ville forventet et spørsmål om fagkunnskapen til de SFO-ansatte.

Som nevnt tidligere i rapporten utforsket vi i brukertestene også bruken av begrepene tilsynsordning og barnetilsyn. Angående begrepet «barnetilsyn» trodde en testperson at noen foreldre med innvandrerbakgrunn kan forveksle «Barnet får tilsyn» med barnevern, og at hun selv tenkte på medietilsyn da hun hørte barnetilsyn-begrepet. Testpersonen syntes det er bedre å bruke ordlyden «voksne [som] passer på barn» og at barnepass kan være et bedre begrep enn barnetilsyn. En annen testperson fastslo at begrepet «tilsyn» forutsetter god språkkunnskap, og at barnepass er lettere å forstå. En tredje testperson tenkte på datatilsyn og barnevern og hadde negative assosiasjoner knyttet til dette begrepet «tilsyn». Testing av begrepet «tilsynsordning» viste at testpersonene ikke hadde hørt dette ordet før. Sammenfattende kan det sies at tilsyn er et abstrakt og tvetydig begrep for flere testpersoner. Dette gjelder både for spørsmål om barnehage, og om SFO.

Brukertesting avdekket at undersøkelsen har flere kunnskapsspørsmål som er vanskelig å svare på. I tillegg finnes det vurderings- og beregningsoppgaver som er krevende for de som skal svare. Et annet irritasjonspunkt er bruk av mange fagbegreper som enten ikke ble brukt av testpersonene, eller assosiert med noe annet.

Vi anbefaler å være ute i god tid før og avsette tilstrekkelig ressurser før neste undersøkelse om barnetilsyn skal gjennomføres. Å tilby muligheten til å svare på web helt eller delvis, kan spare ressurser til intervjuing, som kan rettes mot underrepresenterte grupper i nettoutvalget. Da kreves imidlertid en nærmere kartlegging av mulige problemer og visuelle utfordringer, herunder krav om universell utforming. Noen av spørsmålene forutsetter hjelp fra intervjuere, eller er så uklare at intervjuere gjerne vil måtte omformulere dem. Det kan føre til at de som skal svare på undersøkelsen misforstår spørsmålet, eller ikke forstår spørsmålet i det hele tatt, og i siste instans føre til at web-besvarelsen blir avbrutt.

For noen andre spørsmål er det utfordringer med måleforskjeller mellom telefon- og web-intervju. Det er viktig å kartlegge potensielle farer for måleforskjeller og frafall med hensyn til web-overgang og dette krever mer intensiv brukertesting enn det som har blitt gjort i denne runden.

Denne gang ble skjemaet bare testet på ansatte i SSB, som ofte har god kjennskap til fagbegreper som brukes i SSB-undersøkelser. Det er viktig i framtidig testing å rekruttere eksterne med variert bakgrunn, f.eks. med ulikt utdanningsnivå. I tillegg fikk spørreskjemametodikere bare tak i folk som har barn i barnehage, men fikk ikke testet spørsmål om barnehagesøking, kontantstøtte eller åpen barnehage. Det er viktig å også teste disse spørsmålene neste gang for å få innsikt i svarprosessen og avdekke svakheter og problemer. Det vil kreve mer tid til rekruttering for å få tak i de som ikke har barnehageplass (enten fordi de ønsker ikke det eller fordi de har søkt barnehageplass, men har ikke fått det).

Det ble tydelig i brukertesting at svaralternativene for påstandsspørsmål er for lange og vanskelig å huske på telefonintervju, samt at svaralternativene ikke passet til alle testpersoner. Ulike løsninger

Interne dokumenter 2023/4

Brukertesting av Undersøkelse om barnetilsyn 2023

må testes i neste runde for å redusere den kognitive byrden for de som skal svare. I testingen denne gangen hadde alle tre testpersoner, som har barn på SFO/AKS, barn med heltidsplass. Om foreldre med barn som har deltidsplass, har andre, de samme eller ingen utfordringer med spørsmålene, er ikke belyst i denne runden. Derfor er det viktig for neste brukertestrunde å inkludere denne gruppen. Det er muligens også nødvendig å ha 1-2 testpersoner som har barn i SFO-alder, men som ikke benytter seg av dette tilbudet.

Referanser

- Gravem, Dag F. og Nina Berg (2019): *Recommendations for key questionnaire elements, questions and question types in mixed mode settings Related to the European Statistical System's person and household surveys. WP4 – Deliverable 3*. Rapport i forbindelse med GRANT AGREEMENT FOR AN ACTION WITH MULTIPLE BENEFICIARIES AGREEMENT NUMBER – 07112.2017.010-2017.786
- Saris, Wilhelm, Melanie Revilla, Jon A. Krosnick og Eric M. Shaeffer (2010): «Comparing Questions with Agree/Disagree Response Options to Questions with Item-Specific Response Options.» *Survey Research Methods*, 4(1), 61-79.
- Schouten, Barry, Karen Blanke, Dag F. Gravem, Annemieke Luiten, Vivian Meertens og Oliver Paulus (2019): *Assessment of fitness of ESS surveys for smartphones. WP5 – Deliverable 1*. Rapport i forbindelse med GRANT AGREEMENT FOR AN ACTION WITH MULTIPLE BENEFICIARIES AGREEMENT NUMBER – 07112.2017.010-2017.786
- Tourangeau, Roger (1984): «Cognitive science and survey methods: a cognitive perspective.» I: T. Jabine, M. Straf, J. Tanur, and R. Tourangeau (eds.), *Cognitive Aspects of Survey Methodology: Building a Bridge between Disciplines*, National Academy Press, Washington, DC.